

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 25

DOM
2016-02-08
Jönköping

Mål nr
B 3402-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skaraborgs tingsrätts dom den 17 november 2015 i mål nr B 1902-15, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Vice chefsåklagaren Lars-Göran Wennerholm, Åklagarkammaren i Skövde

Motparter (Målsägande)

1. Helena Holm, Stenåsvägen 5, 541 70 Skövde

2. Stefan Holm, samma adress

3. Stina Holm, samma adress

Ombud och målsägandebiträde för 1-3: advokaten Tore Brandtler, Box 375,
541 28 Skövde

Klagande (Tilltalad)

Nerijus Bilevicius, 800363-1416, medborgare i Litauen

Frihetsberövande: Häktad

Blombergs Säteri, 531 95 Källby

Ombud och offentlig försvarare: advokaten Inger Rönnbäck, Box 31, 541 21 Skövde

SAKEN

Mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Nerijus Bilevicius yrkande om att hovrätten ska besluta om rättspsykiatrisk undersökning avslås.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag och avspärrning av brottsplatsen ska fortfarande gälla.

Nerijus Bilevicius ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Dok.Id 225045

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 69 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax
036-15 65 36

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess i den överklagade domen ska fortfarande gälla med de undantagen att de angivna sekretessbestämmelserna inte längre ska vara tillämpliga på de uppgifter som framgår av

- hovrättens beslut den 11 december 2015 i mål Ö 3333-15 och Skaraborgs tingsrätts administrativa beslut den 14 december 2015 med diarienummer 2015-134 (se bilaga B och C) och
- punkterna 17, 18 och 29 i handlingen ”Utvidgad rättsmedicinsk obduktion” (s. 29-30 och 31 f. i tingsrättens aktbilaga 89).

Hovrätten beslutar att samma sekretessbestämmelser även i fortsättningen ska vara tillämpliga på motsvarande uppgifter (med de undantag som anges ovan), vilka även i hovrätten har lagts fram vid den del av huvudförhandlingen som har hållits inom stängda dörrar.

Inger Rönnbäck får ersättning av staten med 226 191 kr. Av beloppet avser 144 207 kr arbete, 19 440 kr tidsspillan, 17 306 kr utlägg och 45 238 kr mervärdesskatt.

Tore Brandtler får ersättning av staten med 106 878 kr. Av beloppet avser 83 679 kr arbete, 1 823 kr tidsspillan och 21 376 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträdet.

INNEHÅLLSFÖRTECKING

SAMMANFATTNING	4
OM HOVRÄTTENS DOM	5
BAKGRUND	5
YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN	6
UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN	6
HOVRÄTTENS DOMSKÄL	9
Skuldfrågan	9
<i>Hur och var dog Lisa Holm?</i>	<i>9</i>
<i>När dog Lisa Holm?.....</i>	<i>10</i>
<i>Den tekniska bevisningen.....</i>	<i>11</i>
<i>Överväganden kring den tekniska bevisningen.....</i>	<i>12</i>
<i>Nerijus Bilevicius kl. 18.00-20.00 den 7 juni 2015.....</i>	<i>16</i>
<i>Blomberg och Martorp kl. 18.00-20.00 den 7 juni 2015</i>	<i>17</i>
<i>Motiv till gärningen och Nerijus Bilevicius person</i>	<i>18</i>
<i>Kopplingsstationen den 6 juni 2015.....</i>	<i>19</i>
<i>Nerijus Bilevicius på Martorp den 12 juni 2015.....</i>	<i>21</i>
<i>Hovrättens samlade bedömning av Nerijus Bilevicius som gärningsman...</i>	<i>21</i>
Påföljdsfrågan	24
Skadestånds- och utvisningsfrågorna.....	26
Frågor om häktning, beslag och avspärrning	26
Ersättningsfrågorna.....	26
HUR MAN ÖVERKLAGAR	27

SAMMANFATTNING

Hovrätten har funnit det styrkt att Lisa Holm dödades den 7 juni 2015 i det s.k. förrummet i den aktuella ladans slaktutrymme. Enligt hovrätten är det klarlagt att dödsorsaken var hängning eller strypning. Hovrätten har således gjort samma bedömning som tingsrätten i dessa delar.

I likhet med tingsrätten har hovrätten funnit att den tekniska bevisningen ger ett mycket starkt stöd för åklagarens talan mot Nerijus Bilevicius som gärningsman. Detta gäller särskilt med hänsyn till mängden DNA-spår från Nerijus Bilevicius på Lisa Holms kläder, de ställen på Lisa Holms kläder där de har avsatts samt typen av spår, i flera fall blodbesudlingar. Det har i målet inte heller framkommit någon DNA-profil från någon okänd person på något av de fynd som har analyserats.

Inte heller hovrätten har funnit att Nerijus Bilevicius har något tillförlitligt alibi för den tid då Lisa Holm överfölls, dödades och hennes kropp fördes bort. Det finns tvärtom bevisning som talar för att han i stället för att vara hemma under denna tid körde sin bil mellan Blomberg och Martorp och tillbaka.

Hovrätten har också funnit det vara styrkt att Nerijus Bilevicius uppträtt på ett sätt som talar för att han är gärningsman dels i ett möte med vittnet Adriana Berglund den 6 juni 2015, dels under ett samtal med vittnet Björn Sahl den 12 juni 2015. Utredningen i övrigt har enligt hovrättens mening ett begränsat värde för bedömningen av om det är visat att det var Nerijus Bilevicius som dödade Lisa Holm, men talar snarare för än emot att så skulle vara fallet.

Även hovrätten har mot denna bakgrund ansett att åklagaren har bevisat, dvs. ställt utom rimligt tvivel, att Nerijus Bilevicius var den person som dödade Lisa Holm den 7 juni 2015. I likhet med tingsrätten dömer hovrätten honom för mord till fängelse på livstid. Hovrätten har gjort samma bedömning som tingsrätten även i fråga om skadestånd och utvisning.

OM HOVRÄTTENS DOM

En hovrättsdom förhåller sig alltid till den överklagade tingsrättsdom som målet gäller. En fullständig förståelse för de resonemang som hovrätten för kräver således att man tar del också av tingsrättens dom. För att underlätta läsningen av denna dom anger hovrätten emellertid de viktigaste orsakerna till de slutsatser som hovrätten drar, även i de avseenden där dessa i princip är desamma som tingsrätten har redovisat.

För att ytterligare underlätta läsningen av domen hänför sig hovrätten i allt väsentligt till den disposition som tingsrätten har använt, även om rubrikerna är färre och inte alltid desamma som i tingsrättens dom. Detta innebär att hovrättens domskäl först behandlar frågorna om sättet, platsen och tidpunkten för Lisa Holms död, för att därefter i samma ordning som tingsrätten avhandla de olika delar av utredningen som talar för eller emot Nerijus Bilevicius som gärningsman. I ett avsnitt därefter gör hovrätten en samlad bedömning av dessa olika delar. Frågor om påföljd, skadestånd och utvisning behandlas därefter.

BAKGRUND

Tingsrätten har på sidorna 8-10 i sin dom beskrivit bakgrunden till målet (se bilaga A). Hovrätten hänvisar till denna.

Vid tingsrätten yrkade åklagaren att Nerijus Bilevicius skulle dömas för mord enligt 3 kap. 1 § brottsbalken i enlighet med den gärningsbeskrivning som återges i tingsrättens dom på sidan 6. Åklagaren yrkade vidare att Nerijus Bilevicius skulle utvisas ur Sverige och förbjudas att återvända hit. Helena Holm, Stefan Holm och Stina Holm biträdde åtalet och yrkade även att Nerijus Bilevicius skulle förpliktas att betala skadestånd till dem med 50 000 kronor vardera jämte ränta.

Tingsrätten dömde Nerijus Bilevicius för mord, bestämde påföljden till fängelse på livstid och förordnade att Nerijus Bilevicius ska betala skadestånd till målsägandena på det sätt de hade yrkat. Tingsrätten beslutade vidare att Nerijus Bilevicius ska utvisas ur Sverige och vara fortsatt häktad i avvaktan på att domen vinner laga kraft.

Härutöver beslutade tingsrätten bl.a. om fortsatta s.k. bevisbeslag, avspärning av den aktuella delen av ladan och sekretess för vissa uppgifter.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Nerijus Bilevicius har yrkat att hovrätten ska frikänna honom samt lämna Helena Holms, Stefan Holms och Stina Holms skadeståndstalan utan bifall. Han har i andra hand yrkat att hovrätten ska sätta ned straffet. I händelse av att hovrätten finner att det finns övertygande bevisning för hans skuld har han vidare yrkat att hovrätten ska överväga att besluta om rättspsykiatrisk undersökning.

Åklagaren, Helena Holm, Stefan Holm och Stina Holm har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Helena Holm, Stefan Holm och Stina Holm har biträtt åtalet även i hovrätten.

Åklagaren har vidare framställt yrkanden om fortsatta s.k. bevisbeslag och avspärning av den aktuella delen av ladan.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

De videoinspelningar som gjordes vid tingsrätten av förhören med målsäganden Stefan Holm och den tilltalade Nerijus Bilevicius har spelats upp i hovrätten. Detsamma gäller vittnesförhören med Rebecka Andersson Romlycke, Adriana Berglund, Magnus Stenlilja, Gustav Jönsson, Victoria Jönsson, Henrik Jönsson, Lars Broman, Annika Hedvall, Maria Carrasco Quiroz, Ascension Fernandez Coto Jönsson, Lars Åslund, Malin Björkholm, Henrik Barkestam, Gunnar Johansson, Claes-Göran Bennhage, Björn Sahl, Andreas Eriksson, Christoffer Berggren, Lena Lennström, Eva Hill, Adam Berkowicz, Martina Olsson Frisk, Helena Eriksson, Helene Almgren, Mikael Schönhoff, Jan Olsson och Niklas Långström.

Den skriftliga bevisningen är i allt väsentligt densamma som vid tingsrätten. Även hovrätten har hållit syn i ladan i Blomberg och på de övriga platser som är av betydelse i målet.

Som nya vittnen i hovrätten har Nerijus Bilevicius åberopat förhör med Pål Johansson, Anne Kihlgren, Arne Jönsson och Billy Bertilsson. Åklagaren har å sin sida som nya vittnen i hovrätten åberopat förhör med Niklas Lindström och Julia Rydberg.

Hovrätten har på Nerijus Bilevicius begäran hållit omförhör med hans hustru Irina Bileviciene.

Pål Johansson är f.d. kriminalkommissarie och har under sitt förhör riktat kritik mot det sätt på vilket förhørsledaren Niklas Lindström uttryckte sig under vissa av polisförhören med Nerijus Bilevicius och Irina Bileviciene. Enligt Pål Johansson fanns det i dessa förhör inslag av att Niklas Lindström brast i objektivitet och lämnade sådan irrelevant information till Nerijus Bilevicius och Irina Bileviciene som endast hade till syfte att påverka dem psykologiskt och göra dem oroliga. *Niklas Lindström* har besvarat kritiken och förklarat vilka överväganden som låg bakom det sätt han agerade på under dessa förhör.

Anne Kihlgren har under nio år arbetat på tidigare Statens kriminaltekniska laboratorium och är idag biokemist på företaget Dynamic Code. Hon har allmänt beskrivit processen kring DNA-analyser och också förklarat skillnaden mellan en standardanalys och en LCN-analys (low copy number). Vidare har hon redogjort för hur DNA kan överföras mellan personer och material. Hon har härutöver redovisat sin syn på tolkningen av s.k. blandbilder samt i några avseenden kommenterat den DNA-bevisning som förekommer eller inte förekommer i detta mål.

Arne Jönsson har i uppskattande ordalag beskrivit Nerijus Bilevicius som arbetare och person och också redogjort för en situation under år 2013 där det förekom hot mot Nerijus Bilevicius i egenskap av anställd hos honom. Han har dessutom berättat att det var han som överlämnade Lisa Holms handske i ladan till polisen.

Billy Bertilsson har uppgett att han körde förbi Blombergs café strax efter kl. 18.10 den 7 juni 2015 och att han då såg en svart SUV som stod snett parkerad på den norra delen av caféets parkering. På den södra delen iakttog han ett tvåhjuligt fordon, en moped eller en mountainbike. Han kunde inte se några människor i anslutning till caféet. *Julia Rydberg* arbetade tillsammans med Lisa Holm på Blombergs café. Hon har berättat att hon lämnade caféet cirka kl. 18.15, att Lisa Holm då var kvar där inne och att hon (*Julia Rydberg*) inte lade märke till några andra fordon på den norra delen av parkeringen än sin egen och Lisa Holms moped.

Irina Bileviciene har i hovrätten berättat i huvudsak följande. Hon är säker på att *Nerijus Bilevicius* var hemma kring kl. 18.45 – 19.00 den aktuella kvällen. Hon satte då på en tvättmaskin och tvättade bl.a. hans byxor, som hade blivit dammiga efter *Nerijus Bilevicius* arbete med *Gustav Jönssons* fönsterbleck. Innan dess drack hon dessutom kaffe med *Nerijus Bilevicius*. Vid 19-tiden satt hon tillsammans med sin man när de såg *Gustav Jönsson* komma åkande i sin bil. *Nerijus Bilevicius* försökte få kontakt med *Gustav Jönsson*. Denne lyfte handen, men stannade inte bilen. Efter kl. 19.00 befann hon sig i köket, medan *Nerijus Bilevicius* var inne på sitt rum och vilade. Kring kl. 18.00 var *Aivaras Bilevicius* i köket. Därefter befann han sig på sitt rum; vad han gjorde där vet hon dock inte. Hon såg aldrig att *Aivaras Bilevicius* gick ut efter kl. 18.00. – Polisen pressade henne under de förhör som hölls med henne. Hon kände sig tvingad att välja mellan sin man och sitt barn. Hon skulle få åka hem om hon sade det som polisen ville att hon skulle säga, nämligen samma sak som *Aivaras Bilevicius* hade sagt. Hon och *Nerijus Bilevicius* har talat med varandra om målet sedan tingsrättens huvudförhandling.

Tilläggsförhör har i hovrätten hållits med *Nerijus Bilevicius*.

På sidorna 10-12 i tingsrättens dom finns en beskrivning av *Blomberg* med omnejd samt av de personer som hördes som vittnen vid tingsrätten. Hovrätten hänvisar till denna redogörelse.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL**Skuldfrågan**

Hur och var dog Lisa Holm?

Som tingsrätten har konstaterat är det klarlagt att Lisa Holm dödades av en annan person. De omständigheterna att hon hade brott på tungbenet och saknade punktformade blödningar i ögonens bindehinnor, munnens slemhinnor och i ansiktets hud talar med styrka för att hennes död orsakades genom hängning. För att dödsorsaken var hängning talar vidare fynden på den plats där hon bragdes om livet (se nedan). I motsatt riktning talar emellertid det förhållandet som Martina Olsson Frisk påpekat, nämligen att snörfårorna i Lisa Holms hud snarast kan sägas ha löpt horisontellt. Som tingsrätten har redovisat finns det dessutom faktorer som talar för att Lisa Holm inte var vid medvetande när hon hängdes upp.

Hovrätten ansluter sig i detta avseende till tingsrättens bedömning. Även enligt hovrätten finns det således ett utrymme för att gärningsmannen först anbringade snaran och därefter drog åt den för att sedan hänga upp Lisa Holm. I vilket skede döden inträdde är som tingsrätten framhållit omöjligt att med säkerhet säga. Detta är dock inte heller nödvändigt för prövningen av åtalet. Utöver det nu sagda kan hovrätten tillägga att ingenting talar för att det var tejp över ansiktet på Lisa Holm som orsakade hennes död, eftersom tejp var anbringad över snaran. Som åklagaren har påstått dödades Lisa Holm således genom hängning/strykning.

Av de skäl som tingsrätten har redogjort för är det även enligt hovrättens uppfattning styrkt att Lisa Holm dödades och hängdes upp i det s.k. förrummet i ladans slaktavdelning. Det finns ett flertal fynd som sammantagna gör att andra brottsplatser kan uteslutas. Hovrätten vill i detta sammanhang särskilt peka på de linjära mönstren i smutsen runt röret, Lisa Holms hårstrå i kanten på hålet i väggen, hennes örhänge i en slanghärva samt förekomsten av hennes DNA på två snörbitar direkt under röret. Att dessa fynd skulle vara utplacerade i efterhand för att få förrummet att felaktigt se ut som en brottsplats betraktar hovrätten som så osannolikt att denna möjlighet kan lämnas utan avseende.

När dog Lisa Holm?

Även när det gäller tidpunkten för Lisa Holms död delar hovrätten tingsrättens uppfattning. Den rättsmedicinska bevisning som har åberopats ger visserligen i sig utrymme för andra, senare dödsdatum. Det finns dock annan utredning som enligt hovrättens mening i praktiken omöjliggör att Lisa Holm kan ha dödats senare än den 7 juni 2015.

Lisa Holm sågs senast vid liv kring klockan 18.20 på parkeringen utanför Blombergs café, mittemot den i målet aktuella ladan. Hon skickade ett sms kl. 18.22 och ringde ofrivilligt från sin telefon kl. 18.26. Som just beskrivits är det också klarlagt att hon dödades i det s.k. förrummet i ladans slaktavdelning. Ingenting har framkommit i målet – möjligen med undantag för de fynd som gjordes av Lisa Holms telefon m.m. längs en liten grusväg mot Martorp – som skulle kunna ge vid handen att Lisa Holm däremellan lämnade platsen, med sin moped eller på något annat sätt. Att en gärningsman skulle ha fört bort henne från platsen vid liv, för att senare återvända och genomföra hängningen framstår enligt hovrättens mening som uteslutet. Detta gäller främst med hänsyn till de omfattande sökinsatser som samma kväll vidtog efter Lisa Holms försvinnande och trots att ladan inte under hela denna tid var avspärrad. Hovrätten vill i detta sammanhang också framhålla att Lisa Holms kropp saknar varje spår som skulle kunna tyda på att hon mot sin vilja hölls inspärrad på någon annan plats innan hon dödades i ladan.

Adam Berkowicz har uppgett att allt tyder på att Lisa Holms kropp placerades i arbetsbodens plåtskåp innan likstelheten utvecklades. På grund av detta och i övrigt av de skäl tingsrätten har redogjort för finner även hovrätten att det får anses klarlagt att kroppen placerades där i nära anslutning till att Lisa Holm dödades. Från försvararens sida har visserligen påpekats att vittnet Christoffer Berggren i sådant fall borde ha upptäckt kroppen när han tittade in i arbetsboden den 9 juni. Varken Björn Sahl eller Helene Almgren lade dock märke till kroppen när de i ett senare skede, när Lisa Holms kropp uppenbarligen fanns på platsen, tittade in i arbetsboden. Helene Almgren var

den som till sist hittade Lisa Holm och hon har förklarat att det aktuella skåpet var den sista plats hon undersökte i arbetsboden.

Den tekniska bevisningen

Tingsrätten har på sidorna 20-25 i sin dom redogjort för de viktigaste delarna av den tekniska bevisningen och övriga omständigheter kring dessa. Hovrätten sammanfattar den tekniska bevisningen på följande sätt.

I den i målet aktuella ladan gjordes fynd av bl.a.

- Lisa Holms DNA (+4) på en silvertejpsrulle i en spiklåda,
- Aivaras Bilevicius DNA (+4, LCN-analys) på en liten bit silvertejp på marken och
- Nerijus Bilevicius DNA (+4) på ett papper på en hög med avföring.

I den tillbyggda delen i södra änden av ladan, med bl.a. personalutrymmen och slaktavdelning, gjordes fynd av bl.a.

- Nerijus Bilevicius DNA (+4) i två besudlingar av sperma på väggen i det s.k. hörnrummet i personalutrymmet och i ytterligare en från en lampkupa som låg i handfatet på toaletten,
- Nerijus Bilevicius DNA (+4) i en blodbesudling på röret i det s.k. förrummet i slaktavdelningen,
- Lisa Holms DNA (+4) i ett hårstrå som satt i kanten på hålet i väggen i anslutning till röret i förrummet,
- Lisa Holms DNA (+4) och Nerijus Bilevicius DNA (+3) i en LCN-analyserad blandbild på en bit snöre precis under röret,
- Lisa Holms DNA (+4, LCN-analys) på ytterligare en bit snöre på samma plats,
- Lisa Holms DNA (+4) i ett hårstrå på ett snöre i en diskbänksho i slaktrummet och
- Lisa Holms DNA (+3) och Nerijus Bilevicius DNA (+3) i en LCN-analyserad blandbild på detta snöre.

På Lisa Holms jacka i rishögen på Martorps gård hittade man bl.a.

- Nerijus Bilevicius DNA (+4) i en blodbesudling framtill på höger ärm,
- Nerijus Bilevicius DNA (+4) och Lisa Holms DNA (+3) i en blandbild på höger ärm,
- Nerijus Bilevicius DNA (+3) och Lisa Holms DNA (+2) i en blandbild på vänster ärm och
- Nerijus Bilevicius DNA (+1) och Lisa Holms DNA (+2) i ett område högt upp på baksidan av jackan.

På de kläder som Lisa Holm hade på sig gjordes fynd av bl.a.

- Irina Bilevicienes DNA (+3) i en blandbild med Lisa Holms DNA på trosorna,
- Nerijus Bilevicius DNA (+4) i en blodbesudling vid vänster ficka framtill på jeansen,
- Nerijus Bilevicius DNA (+4) och Lisa Holms DNA (+2) i en blandbild, i en blodbesudling på avigsidan vid knäppningen framtill på jeansen,
- Nerijus Bilevicius DNA (+3) och Lisa Holms DNA (+3) i en blandbild i ett område vid knäppningen på jeansen,
- Nerijus Bilevicius DNA (+4) och Lisa Holms DNA (+4) i en blandbild i ett område på höger sida, upptill på avigsidan av träningsbyxorna,
- Nerijus Bilevicius DNA (+3) och Lisa Holms DNA (+4) i en blandbild i ett område på höger sida, upptill på rätsidan av träningsbyxorna och
- Nerijus Bilevicius DNA (+1) och Lisa Holms DNA (+2) i en blandbild i ett område på vänster sida, upptill på avigsidan av träningsbyxorna.

Överväganden kring den tekniska bevisningen

Vid bevisvärdering av DNA-spår måste enligt hovrättens mening risken för kontaminering alltid beaktas. Ingenting har dock framkommit i målet som tyder på annat än att materialet samlades in och analyserades på ett professionellt sätt och i enlighet med sådana rutiner som har till uppgift att säkerställa tillförlitligheten av DNA-bevisningen. Att den stora mängd DNA-spår som härrör från Nerijus Bilevicius i huvudsak skulle vara följden av oavsiktlig kontaminering från polisens eller Nationellt forensiskt centrum (NFC) sida finner hovrätten mot denna bakgrund i praktiken vara uteslutet.

En eventuell teori om att någon inom polisen eller vid NFC avsiktligt har överfört DNA från Nerijus Bilevicius på de aktuella föremålen måste också kunna uteslutas.

Från försvararens sida har hävdats att det kan vara någon annan person, någon utanför polisen, som medvetet har försökt ”sätta dit” Nerijus Bilevicius för mordet på Lisa Holm. I linje med detta har hon åberopat bevisning kring dels en arbetsrelaterad hotbild mot Nerijus Bilevicius för två år sedan, dels en händelse några veckor före mordet, då en okänd person ska ha tagit sig in i Nerijus Bilevicius bostad när Irina Bileviciene stod i duschen. För att ytterligare ge underlag för att det skulle kunna vara fråga om en komplott mot Nerijus Bilevicius, har försvararen härutöver pekat på det märkliga i de fynd som gjorts av Lisa Holms telefon m.m. längs den lilla grusvägen till Martorp. Att Lisa Holms handske och örhängen i ladan kan vara ditlagda i ett senare skede än i samband med att brottet begicks samt att ett klädesplagg som Nerijus Bilevicius förvarade i ladan numera saknas har också berörts i sammanhanget.

Att någon skulle ha dödat Lisa Holm i syfte att skylla detta på Nerijus Bilevicius finner hovrätten uteslutet. Också den teorin att en annan gärningsman ”planterat” bevis mot Nerijus Bilevicius för att själv undgå upptäckt framstår som alltför långsökt för att något större avseende ska kunna fästas vid den.

Som tidigare nämnts är det bevisat att Lisa Holm dödades i förrummet i ladans slaktavdelning. Att Nerijus Bilevicius DNA har återfunnits i en blodbesudling på röret där hon hängdes upp talar naturligtvis till hans nackdel. Detta gäller särskilt med beaktande av att vittnet Helene Almgren har berättat att blodbesudlingen var fri från smuts och damm, vilket inte var fallet med röret i övrigt. Som tingsrätten har konstaterat tyder detta på att blodet har avsatts på röret den 7 juni 2015 eller inte alltför lång tid dessförinnan. Det förhållandet att Nerijus Bilevicius DNA hittats även på bitar av snören med koppling till Lisa Holm är också värt att notera.

Av utredningen har emellertid framgått att Nerijus Bilevicius arbetade mycket i ladan och hade gjort så under en längre tid. Att hans DNA återfanns på olika ställen i dessa utrymmen är därför i sig inte särskilt konstigt. Även om den omständigheten att hans blod säkrades på det aktuella röret ger stöd åt åklagarens talan, har det enligt hov-

rättens bedömning inte lagts fram tillräcklig utredning för att det ska anses vara utslutet att blodbesudlingen – även om den var fri från damm – avsattes så tidigt som i början av år 2015, när Nerijus Bilevicius arbetade med att montera ned rör i förummet.

De många spår av Nerijus Bilevicius DNA på de kläder som Lisa Holm hade på sig utgör å andra sidan åklagarens centrala bevisning i målet. Nerijus Bilevicius har uppgett att han aldrig har träffat Lisa Holm. Som tidigare nämnts anser hovrätten att eventuella teorier om att någon annan person avsiktligt eller oavsiktligt har överfört Nerijus Bilevicius DNA på hennes kläder i allt väsentligt kan avfärdas. Den huvudsakliga frågan för hovrätten att ta ställning till blir därmed om förekomsten av Nerijus Bilevicius DNA på Lisa Holms kläder skulle kunna ha sin förklaring i att en annan gärningsman dödade henne i utrymmen där Nerijus Bilevicius har arbetat mycket och därmed avsatt stora mängder DNA.

Redan mängden DNA-spår från Nerijus Bilevicius på Lisa Holms jacka och två par byxor måste enligt hovrättens bedömning anses tala starkt emot att de avsatts genom beröring endast med föremål i de utrymmen där Nerijus Bilevicius arbetade. Som tingsrätten också har konstaterat kunde ett eller annat DNA-spår förklaras av att Lisa Holm i ladan kom i kontakt med något föremål eller klädesplagg som Nerijus Bilevicius tidigare hade använt. Att en sådan överföring i sig är möjlig har framgått av utredningen i målet. När det är fråga om så många olika DNA-spår som i detta fall framstår dock denna hypotes som osannolik.

Till detta kommer två andra aspekter på DNA-bevisningen som med styrka talar mot någon annan förklaring än att det var Nerijus Bilevicius som vid direkt kontakt med Lisa Holm avsatte de aktuella spåren. Det handlar om dels vilka ställen på Lisa Holms kläder som spåren avsattes, dels typen av spår som avsattes.

Som tidigare har redovisats fanns Nerijus Bilevicius DNA bl.a. på ärmarna på Lisa Holms jacka och på avigsidan av såväl hennes jeans, vid knäppningen, som hennes träningsbyxor. När det gäller spåren på jackan förefaller det rimligt att anta att dessa härrör från att någon greppade tag om Lisa Holm, även om någon annan förklaring i

sig naturligtvis inte är utesluten. Såvitt avser spåren på insidan av byxorna framstår det som högst osannolikt att de skulle ha hamnat där genom en slumpmässig beröring med något annat föremål. I stället är spåren mycket väl förenliga med tesen att de avsattes där i samband med att Lisa Holms byxor drogs ned.

Flera av spåren utgörs av blodbesudlingar, blod som vid överföringen måste ha varit vått. Det finns sådana besudlingar på både Lisa Holms jacka och hennes jeans. Utrymmet för att dessa spår skulle härröra från kontakt endast med föremål eller kläder som Nerijus Bilevicius har använt måste mot denna bakgrund anses vara ytterst begränsat och skulle i sådant fall förutsätta att det i utrymmena i ladan fanns färskt blod från Nerijus Bilevicius eller att äldre blodbesudlingar från honom fuktades upp och därefter överfördes till Lisa Holms kläder.

Försvaren har understrukt att det saknas spår av Lisa Holm i Nerijus Bilevicius bil samt spår från honom på det snöre och den tejp som var anbringade på Lisa Holm. Hovrätten menar också att detta är värt att notera. Det kan dock finnas en mängd olika förklaringar till frånvaron av sådana spår och hovrätten anser sig inte kunna dra några egentliga slutsatser av denna. Mängden DNA-spår från Nerijus Bilevicius, de ställen på Lisa Holms kläder där de har avsatts och typen av DNA-spår är faktorer som betraktade tillsammans och i ljuset av varandra utgör ett mycket starkt stöd för åklagarens påstående att det är Nerijus Bilevicius som är gärningsmannen.

Förekomsten av Irina Bilevicienes DNA på Lisa Holms trosor bör också beröras. I likhet med tingsrätten anser hovrätten att även denna omständighet talar till nackdel för Nerijus Bilevicius. Försvaren har visserligen påpekat att om det är möjligt för Irina Bilevicienes DNA att föras över till Lisa Holms kläder utan att Irina Bileviciene själv var i kontakt med flickan, detsamma borde gälla för Nerijus Bilevicius DNA. Som hovrätten tidigare har konstaterat är det inte orimligt att anta att ett eller annat DNA-spår kan överföras på detta sätt. På Lisa Holms kläder återfanns emellertid ett stort antal DNA-spår från Nerijus Bilevicius.

I likhet med tingsrätten framhåller hovrätten i detta sammanhang att det i målet inte har framkommit någon DNA-profil från någon okänd person på något av de fynd som har analyserats.

Nerijus Bilevicius kl. 18.00 – 20.00 den 7 juni 2015

Som framgått av hovrättens tidigare resonemang måste Lisa Holm ha angripits i anslutning till Blombergs café och ladan någon gång strax efter kl. 18.26 den 7 juni, dödades i det s.k. förrummet kort tid därefter för att sedan föras till arbetsboden på Martorps gård. Strax efter kl. 20.00 besökte Nerijus Bilevicius och Irina Bileviciene handlaren i Källby, några minuters bilväg från Blomberg. Om tiden däremellan finns följande att notera.

Nerijus Bilevicius har berättat att han var hemma i sin bostad mellan kl. 18.00 och 20.00. Irina Bileviciene har vid sitt förhör i hovrätten uppgett att hon är säker på att Nerijus Bilevicius var hemma vid kl. 18.45 – 19.00, att hon då satte på en tvättmaskin med bl.a. hans byxor och att han dessförinnan drack kaffe med henne. Hon har också bekräftat Nerijus Bilevicius uppgift om att han kring kl. 19.00 sökte kontakt med Gustav Jönsson, som då kom åkande i sin bil. Irina Bileviciene har vidare uppgett att Nerijus Bilevicius låg och vilade efter kl. 19.00 och sedan talade med sin mor via Skype.

Av de förhørsutsagor från förundersökningen som åklagaren har åberopat i anslutning till förhöret med Irina Bileviciene har dock framgått att hon inte har varit konsekvent i sina redogörelser för Nerijus Bilevicius förehavanden. Vid ett av polisförhören har hon vid flera tillfällen gett uttryck för att Nerijus Bilevicius var hemma i bostaden endast under tio till trettio minuter innan de gemensamt åkte till affären i Källby. I samma förhör har hon fällt uttalanden med innebörden att Nerijus Bilevicius hade synpunkter på vad hon och Aivaras Bilevicius skulle säga till polisen om tvätten av hans byxor och om tidpunkten då Nerijus Bilevicius kom hem den aktuella kvällen. Vid förhöret i hovrätten har Irina Bileviciene förklarat uppgifterna i polisförhöret med att hon då var pressad av polisen och kände sig tvingad att berätta det som polisen ville höra för att hon på så sätt skulle bli frigiven. Hovrätten ifrågasätter inte att hon upplevt sig vara

satt under press, men anser ändå inte att hennes uppgifter under förundersökningen kan bortses ifrån.

Den uppgift som Irina Bileviciene i hovrätten har förklarat sig vara mest säker på är den om att Nerijus Bilevicius befann sig i hemmet någon gång strax före kl. 19.00. Hon har kopplat detta till bl.a. att Nerijus Bilevicius då försökte få kontakt med Gustav Jönsson, som vid tidpunkten skulle ha åkt förbi i sin bil. Även om detta skulle stämma, utesluter det dock inte Nerijus Bilevicius som gärningsman. Om han i enlighet med åklagarens teori körde sin bil från ladan i Blomberg till Martorps gård, torde han ändå ha behövt passera hemmet vid ungefär denna tidpunkt.

Det måste också nämnas att Irina Bileviciene är gift med Nerijus Bilevicius, vilket redan i sig påverkar bevisvärdet av hennes uppgifter.

I likhet med tingsrätten kan hovrätten mot den angivna bakgrunden inte konstatera annat än att Nerijus Bilevicius saknar ett tillförlitligt alibi för tiden mellan kl. 18.26 och 20.00 den 7 juni. Enligt hovrättens mening saknas det emellertid skäl att ifrågasätta att han före avfärden till affären i Källby vid 20-tiden talade med sin mor via Skype.

Att vittnet Ascension Fernandez Coto Jönsson eventuellt såg Nerijus Bilevicius utanför dennes hem vid 18-tiden den aktuella kvällen saknar betydelse för bedömningen.

Blomberg och Martorp kl. 18.00 – 20.00 den 7 juni 2015

Det finns även annan bevisning som talar emot att Nerijus Bilevicius var hemma under tiden mellan kl. 18.00 och 19.35 den 7 juni. Vittnena Lars Broman och Malin Björkholm har berättat att de såg en ljus kombibil i hög hastighet komma ut från grusvägen från Blomberg ut på väg 2720 mot Martorp mellan kl. 19.00 och 19.15. Enligt Lars Bromans uppgifter var bilen utlandsregistrerad och nationsbeteckningen började på L. Betraktade för sig utgör Lars Bromans och Malin Björkholms iakttagelser inte något starkare stöd för åklagarens talan. Det kan dock konstateras att de stämmer väl in på den bild av händelseförloppet som åklagaren har presenterat.

Betydligt högre bevisvärde har dock det som vittnet Annika Hedvall har uppgett om vad som utspelade sig på grusvägen alldeles i närheten av Nerijus Bilevicius bostad någon gång mellan kl. 19.30 och 19.45. Hon har förklarat att hon såg Nerijus Bilevicius bil komma körande i hög fart från Martorpshället och att det var någon av de båda litauiska bröderna som körde och vinkade till henne, förmodligen Nerijus Bilevicius själv. Enligt hovrättens mening saknas det anledning att misstänka att Annika Hedvall har misstagit sig i fråga om sin iakttagelse eller vilken dag denna ska ha skett.

I övrigt kan hovrätten konstatera att vittnet Gustav Jönsson har uppgett att han kom till Blombergs säteri vid 19-tiden och att han inte minns om han då lade märke till att Nerijus Bilevicius befann sig utanför sin bostad. Strax dessförinnan hade han passerat Blombergs café och då uppmärksammat en moped utanför caféet och en ljus arbetsbil eller skåpbil vid portarna till ladan. När vittnet Henrik Jönsson några minuter senare körde förbi ladan såg han inte någon bil, vilket han enligt egen uppgift borde ha gjort om det hade stått någon där.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att de iakttagelser som här har redovisats ger stöd för att Nerijus Bilevicius inte var hemma i sin bostad under den för åtalet centrala tiden, utan att han i stället körde sin bil fram och tillbaka till Martorp. Med hänsyn till de uppgifter som Annika Hedvall har lämnat är det enda alternativet till slutsatsen att Nerijus Bilevicius mot sitt förnekande var ute och körde bil vid tillfället att det i stället var hans bror Aivaras Bilevicius som gjorde detta. Hovrätten återkommer senare till frågan om Aivaras Bilevicius.

Motiv till gärningen och Nerijus Bilevicius person

Ingenting annat har framkommit än att Nerijus Bilevicius var en uppskattad person och arbetare på Blombergs säteri och att misstankarna mot honom av den närmare omgivningen har mottagits med förvåning. Det har i målet inte heller framkommit något egentligt stöd för åklagarens påstående att Nerijus Bilevicius under veckan efter Lisa Holms försvinnande allmänt sett betedde sig på ett avvikande sätt. Att han eventuellt

kände olust inför att bli ”topsad” kan lika gärna ha en naturlig förklaring som att han som gärningsman var rädd för att bli upptäckt. Det som har framkommit i denna del talar som tingsrätten har konstaterat varken för eller emot att Nerijus Bilevicius var den som dödade Lisa Holm.

Att Lisa Holms kropp flyttades från brottsplatsen i ladan till arbetsboden i Martorp tyder enligt hovrättens mening i viss mån på att gärningsmannen kände till trakten och var närmare bekant med ladan. Det är annars svårt att se något skäl till åtgärden att flytta kroppen därifrån, något som ur gärningsmannens synvinkel måste ses som ett riskabelt företag. Att kroppen gömdes i arbetsboden på Martorps gård kan naturligtvis vara en slump. Av de skäl som tingsrätten har redogjort för är det ändå rimligt att anta att fyndplatsen i Martorp var känd av gärningsmannen sedan tidigare. Enligt hovrätten finns det sammantaget omständigheter som tyder på att gärningsmannen inte var obekant med trakten. Som försvararen har påpekat stämmer dock denna beskrivning väl in på många andra personer än Nerijus Bilevicius.

Hovrätten delar tingsrättens uppfattning att motivet till gärningen måste ha varit sexuell. Det finns inte någon annan rimlig förklaring till att Lisa Holms trosor, jeans och träningsbyxor vid återfinnandet satt runt hennes smalben eller att hennes tröja och BH på motsvarande sätt var uppdragna. Några närmare slutsatser av att det fanns pornografi i Nerijus Bilevicius dator eller att han har onanerat på sin arbetsplats anser hovrätten emellertid inte vara möjliga att dra.

Kopplingsstationen den 6 juni 2015

Vittnet Adriana Berglund har inför tingsrätten pekat ut Nerijus Bilevicius som den man som dagen före Lisa Holms försvinnande stoppade henne (Adriana Berglund) invid en kopplingsstation när hon var ute och joggade på vägen mellan Källby och Blomberg, strax före caféet och ladan. Som tingsrätten också har gett uttryck för finns det all anledning att bedöma utpekanden i rättssalen med försiktighet; detta gäller särskilt i ett mål av detta slag, där bilder på Nerijus Bilevicius publicerats i media. Det är också värt att notera att den bil som Adriana Berglund beskrivit såvitt framkommit företer vissa olikheter med Nerijus Bilevicius bil.

Enligt hovrätten finns det emellertid flera omständigheter i detta fall som gör att tilltro ändå bör kunna fästas vid de uppgifter som Adriana Berglund har lämnat. Den man hon talade med luktade rök och talade dålig engelska, vilket stämmer väl in på vad som har framkommit om Nerijus Bilevicius person. Hon har förklarat att hennes första intryck på platsen var att mannen var en av Arne Jönssons anställda. Såvitt framkommit har hon i en fotokonfrontation visserligen uppgett sig vara osäker, men har ändå angett Nerijus Bilevicius vara mest lik den man som hon stoppades av. Hon ska där också ha uppgett att bilden på Aivaras Bilevicius inte stämmer med hennes minnesbild.

Till detta kommer att tiden och platsen för sammanträffandet mellan Adriana Berglund och den okände mannen stämmer väl in på vad som är utrett om Nerijus Bilevicius förehavanden. Adriana Berglund har redogjort för att mötet mellan henne och den okände mannen skedde strax före kl. 19.30 på kvällen. Av utredningen har framgått att Nerijus Bilevicius besökte affären i Källby kl. 19.21 och att det tar cirka fem minuter att köra därifrån till Blomberg. Om det inte var Nerijus Bilevicius som stoppade Adriana Berglund måste han således i princip ha kört förbi henne precis när hon talade med den okände mannen.

De förhållanden som nu har redovisats gör enligt hovrättens mening sammantagna att det framstår som orimligt att dra någon annan slutsats än att det var Nerijus Bilevicius som talade med Adriana Berglund strax före kl. 19.30 den 6 juni.

Om mötet med Nerijus Bilevicius har Adriana Berglund berättat bl.a. att han frågade efter vägen till Medelplana och att hon försökte hjälpa honom genom att visa på en karta i sin mobiltelefon. Enligt Adriana Berglund försökte Nerijus Bilevicius då i stället få med henne till sin bil för att hon skulle kunna visa vägen på hans karta. Hon har beskrivit att hon då fick en känsla av obehag och i stället sprang vidare.

Hovrätten konstaterar att Nerijus Bilevicius efter flera år som anställd på Blombergs säteri torde vara väl bekant med omgivningarna och också känna till vägen till Medelplana. Nerijus Bilevicius har förnekat att mötet med Adriana Berglund har ägt rum.

Nerijus Bilevicius på Martorp den 12 juni 2015

Hovrätten gör såvitt avser Nerijus Bilevicius besök på Martorps gård den 12 juni samma bedömning som tingsrätten. Som tingsrätten har konstaterat har det visserligen funnits utrymme för missuppfattningar i samtalet mellan Nerijus Bilevicius och Björn Sahl. Det förtjänar dock att framhållas att Björn Sahl omedelbart fäste avseende vid Nerijus Bilevicius beteende och att Björn Sahl således inte endast i efterhand – när polisens misstankar mot Nerijus Bilevicius hade stärkts – erinrade sig att denne uppträdde på ett anmärkningsvärt sätt den aktuella dagen.

Även om andra förklaringar inte är uteslutna, måste det sätt på vilket Nerijus Bilevicius uppträdde på gården anses tala för att denne försökte förhindra ytterligare sökning efter Lisa Holm i omgivningarna kring Martorp. Detta ger i sin tur ett inte obetydligt stöd åt åklagarens påstående att det var Nerijus Bilevicius som dödade Lisa Holm och gömde hennes kropp i arbetsboden.

Hovrättens samlade bedömning av Nerijus Bilevicius som gärningsman

Den tekniska bevisningen är central för bedömningen av åtalet och består i huvudsak av DNA-spår. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2003 s. 591 slagit fast att bevisvärdet av en DNA-analys med grad +4 är så starkt att utgångspunkten bör vara att detta är tillräckligt för att beviskravet ”ställt utom rimligt tvivel” ska anses vara uppfyllt. Detta förutsätter dock dels att slutsatsen av DNA-analysen framstår som rimlig, dels att det är utrett att DNA-spåret kommer just från gärningsmannen. I detta mål är det den sistnämnda frågan som hamnar i förgrunden.

Som hovrätten tidigare har angett innebär redan det stora antalet DNA-spår från Nerijus Bilevicius på Lisa Holms kläder att mycket talar för honom som gärningsman. Läger man till det förhållandet att flera av spåren avsatts på sådana ställen på kläderna där man kan förvänta sig att hitta gärningsmannens DNA – t.ex. på insidan av knäppningen på Lisa Holms neddragna jeans – talar detta naturligtvis ytterligare till Nerijus Bilevicius nackdel. Än mindre utrymme för en alternativ gärningsman kvarstår

när man dessutom beaktar den omständigheten att flera av spåren utgörs av blodbesudlingar, spår från vått blod.

Även om detta är något mindre besvärande för Nerijus Bilevicius, måste också understrykas att hans DNA dessutom återfunnits på flera ställen i direkt anslutning till den plats där Lisa Holm dödades. Hovrätten pekar i detta sammanhang särskilt på blodbesudlingen på röret där Lisa Holm hängdes upp.

Att det skulle vara Nerijus Bilevicius DNA på olika föremål i ladan som har överförs till Lisa Holms kläder i samband med att en annan gärningsman dödade henne framstår för hovrätten som ytterst osannolikt. Detta gäller med hänsyn just till de omständigheter som precis nämnts, nämligen antalet DNA-spår, de ställen på Lisa Holms kläder där de har avsatts samt typen av spår, i flera fall blodbesudlingar. Som tingsrätten har redogjort för har dessutom inget av de fynd som har analyserats resulterat i en DNA-profil från någon okänd person.

Den tekniska bevisningen talar således med styrka för att det är gärningsmannen som har avsatt de analyserade DNA-spåren på Lisa Holms kläder och att Nerijus Bilevicius således är skyldig till det åtalade brottet. Framstår då denna slutsats som rimlig?

Nerijus Bilevicius saknar ett tillförlitligt alibi för den aktuella tiden. Det finns i stället omständigheter – inte minst Annika Hedvalls uppgifter – som talar för att han körde sin bil mellan Blomberg och Martorp och tillbaka under denna tid. Hans beteende den 6 juni vid mötet med Adriana Berglund och den 12 juni vid samtalet med Björn Sahlger även detta ett inte oväsentligt stöd åt åklagarens gärningspåstående. Det har inte heller framkommit något som talar emot Nerijus Bilevicius som gärningsman. Även om hovrätten inte fäster något större avseende vid det förhållandet att gärningsmannen troligen var bekant med trakten runt Blomberg och Martorp i allmänhet samt ladan i Blomberg och arbetsboden i Martorp i synnerhet, kan ändå konstateras att detta pekar i samma riktning som den övriga bevisningen.

I likhet med tingsrätten ställer sig hovrätten visserligen frågande inför de fynd av Lisa Holms telefon m.m. som hittades längs en mindre grusväg mot Martorp. Någon av-

görande inverkan på bedömningen av åtalet kan dessa dock inte ha. Fynden är visserligen svårförenliga med åklagarens bild av händelseförloppet. Enligt hovrättens mening är det emellertid svårt att se fynden som förenliga med någon av de alternativa hypoteser som har presenterats i målet.

Med hänsyn till den bevisning som åklagaren har lagt fram gör hovrätten den samlade bedömningen att Nerijus Bilevicius måste ha varit i kontakt med Lisa Holm, något som han själv bestämt har förnekat. Det enda alternativa hypotes som eventuellt skulle kunna ge en rimlig förklaring till den tekniska utredningen är att Nerijus Bilevicius visserligen själv inte var gärningsman, men att han i stället hjälpte en annan gärningsman att hantera Lisa Holms kropp efter hennes död och därefter skydda gärningsmannen från upptäckt. Den person som det i sådant fall rimligen skulle kunna röra sig om är Nerijus Bilevicius bror, Aivaras Bilevicius. Hovrätten anser emellertid att även denna hypotes kan uteslutas.

Hovrätten kan visserligen konstatera att Aivaras Bilevicius DNA hittades på en bit silvertejp i ladan. Enligt ett sakkunnigutlåtande från NFC hade tejpbiten ett utseende och en uppbyggnad av vävstrukturen som stämde överens med både tejprollen i verktygslådan i ladan och den tejp som satt runt Lisa Holms huvud när kroppen återfanns. Tejpen runt hennes huvud bestod av två separata tejplängor som inte kunde sammanpassas, varav den ena dock passade ihop med tejprollen i ladan. Enligt NFC:s utlåtande passade dock tejpbiten med DNA från Aivaras Bilevicius vid undersökning inte ihop med någon av ändarna på de två tejplängor som satt runt Lisa Holms huvud. Att Aivaras Bilevicius DNA fanns på en tejpbit i ladan är i sig inte något anmärkningsvärt.

Någon annan omständighet som skulle kunna tala för att det var Aivaras Bilevicius som dödade Lisa Holm har inte heller framkommit i målet. Irina Bileviciene har i hovrätten uppgett att Aivaras Bilevicius, såvitt hon märkte, var hemma mellan kl. 18.00 och 20.00 den aktuella kvällen. Såvitt framkommit har hon inte heller under förundersökningen gett uttryck för någon annan uppfattning i detta avseende. Det som i övrigt är känt om brödernas förehavanden under kvällen, den biltrafik som iakttogs av andra personer och den trots allt begränsade tidsrymd under vilken brottet måste ha utförts och Lisa Holms kropp undanskaffats, talar sammantaget tydligt till nackdel för teorin

att Nerijus Bilevicius endast hjälpte sin bror med att föra bort Lisa Holms kropp från ladan i Blomberg till arbetsboden i Martorp. Ett sådant alternativt scenario skulle dessutom inte förklara det sätt på vilket Nerijus Bilevicius uppträdde i mötet med Adriana Berglund den 6 juni.

Än viktigare är dock att Nerijus Bilevicius DNA har anträffats på sådana ställen på Lisa Holms kläder som endast med stor svårighet är förenliga med teorin att han inte dödade Lisa Holm, utan endast hjälpte till att föra bort hennes kropp. Hovrätten pekar åter särskilt på blodbesudlingen på jeansens avigsida, vid knäppningen. Att detta spår skulle härröra från någon annan än gärningsmannen framstår för hovrätten – i ljuset av den övriga utredningen – som så orimligt att denna möjlighet kan lämnas utan avseende.

Vid en samlad bedömning av bevisningen i målet kommer hovrätten till samma slutsats som tingsrätten. Det är således ställt utom rimligt tvivel att det var Nerijus Bilevicius som uppsåtligt dödade Lisa Holm och därefter agerade på det sätt som åklagaren har gjort gällande. Som tingsrätten har angett kan gärningen inte bedömas som mindre grov. Nerijus Bilevicius ska därför dömas för mord i enlighet med 3 kap. 1 § brottsbalken.

Påföljdsfrågan

Försvaren har i sitt slutanförande påpekat att det kan finnas skäl för hovrätten att överväga att förordna om en rättspsykiatrisk undersökning av Nerijus Bilevicius. Åklagaren och målsägandena har angett att de anser att det saknas anledning att besluta om en sådan undersökning. Hovrätten har övervägt frågan och bedömer att det inte har framkommit något om Nerijus Bilevicius person som skulle kunna ge vid handen att han lider eller har lidit av en allvarlig psykisk störning. Hovrätten avslår därför yrkandet om att förordna om rättspsykiatrisk undersökning.

Straffet för mord är enligt 3 kap. 1 § brottsbalken fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller, om omständigheterna är försvårande, på livstid. Denna lydelse av bestämmelsen trädde i kraft den 1 juli 2014. Enligt lagförarbetena (prop. 2013/14:194

s. 15 och 20) är tanken att livstids fängelse som påföljd för mord ska kunna komma i fråga i betydligt större utsträckning än tidigare och också utgöra ett slags normalstraff. Högsta domstolen har emellertid i en dom den 3 februari 2016 (mål nr B 4653-15) angett att den i förarbetena förespråkade tillämpningen av livstidsstraffet inte på ett godtagbart sätt kan inordnas under lagtexten. Högsta domstolens slutsats är att 2014 års omformulering av 3 kap. 1 § brottsbalken inte förändrar det rättsläge som uppkom genom 2009 års reformering av straffskalan för mord.

I lagförarbetena till 2009 års reformering av straffskalan för mord (prop. 2008/09:118 s. 43) nämns som exempel på omständigheter som bör tala i skärpande riktning att brottet har präglats av särskild förslagenhet och att brottsoffret har befunnit sig i en skyddslös ställning. Det konstaterades att ett tidsbestämt straff bör vara tillräckligt i flertalet fall av mord och att livstidsstraffet bör förbehållas de allvarligaste fallen.

Av de skäl som tingsrätten har redogjort för finns det i detta fall flera försvårande omständigheter. Hovrätten pekar särskilt på att Nerijus Bilevicius utan annat än ett sexuellt motiv helt oprovocerat har överfallit en fysiskt underlägsen, 17-årig flicka. Han har dödat henne med direkt uppsåt (avsiktsuppsåt) och detta på ett snabbt och målmedvetet sätt som bär tydlig prägel av en avrättning. Nerijus Bilevicius måste dessutom ha agerat på ett särskilt förslaget sätt och ha haft all möjlighet att besinna sig innan han genomförde sitt brott. Såvitt framkommit har Lisa Holm helt saknat möjlighet att försvara sig mot angreppet. Även om det sannolikt inte varit fråga om något i tiden utdraget händelseförlopp, måste Lisa Holm väl ha förstått vad som var på väg att hända henne. Nerijus Bilevicius har gjort sig skyldig till ett lömskt angrepp på en plats som vid tidpunkten varit förhållandevis ödlig och detta mot en person som måste ha varit intet ont anande och som saknade alla möjligheter att komma undan. Omständigheterna är enligt hovrättens mening synnerligen försvårande och påföljden bör bestämmas till fängelse på livstid.

Skadestånd- och utvisningsfrågorna

Som tingsrätten har angett ska Nerijus Bilevicius betala skadestånd till Stefan Holm, Helena Holm och Stina Holm på det sätt de har yrkat. Hovrätten ansluter sig till den bedömning som tingsrätten har gjort också i fråga om utvisning av Nerijus Bilevicius.

Frågor om häktning, beslag och avspärrning

För mord än inte stadgat lindrigare straff än fängelse i två år. Det är inte uppenbart att det saknas risk för att Nerijus Bilevicius på fri fot gör sig skyldig till fortsatt brottslig verksamhet. Med hänsyn till fängelsestraffets längd finns det härutöver risk för att han avviker eller på något annat sätt undandrar sig straff. Nerijus Bilevicius ska på grund av det anförda vara fortsatt häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.

Beslagen ska bestå på det sätt som tingsrätten har bestämt.

Åklagaren har begärt att den aktuella delen av ladan även fortsättningsvis, i väntan på att domen vinner laga kraft, ska vara avspärrad enligt 27 kap. 15 § rättegångsbalken. Som skäl för detta har åklagaren förklarat att det kan finnas behov av ytterligare undersökningar av ladan. Med hänsyn till den aktuella brottslighetens allvar och den typ av utrymmen som avspärrningen avser, anser hovrätten att det alltjämt är proportionerligt att låta avspärrningen bestå. Åklagarens yrkande om detta ska således bifallas.

Ersättningsfrågorna

Inger Rönnbäck har yrkat ersättning av allmänna medel med sammanlagt 368 698 kr, varav 144 207 kr avser ersättning för 109 timmars arbete. Drygt 140 000 kr avser kostnader för egen utredning.

Tore Brandtler har yrkat ersättning av allmänna medel med sammanlagt 106 878 kr, varav 83 679 kr avser ersättning för drygt 63 timmars arbete.

Åklagaren har inte haft någon annan invändning mot försvararens och målsägandebiträdets ersättningsanspråk än att Inger Rönnbäcks kostnader för egen utredning inte

är ersättningsgilla annat än om hennes huvudman frikänns (jfr tingsrättens dom s. 42).
Av de skäl som även tingsrätten har angett ska Inger Rönnbäcks yrkande avslås i denna del. Hennes och Tore Brandlers yrkanden är i övrigt skäliga.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga D.

Överklagande senast den 7 mars 2016.

I avgörandet har hovrättslagmannen Linda Hallstedt, hovrättsrådet Martin Andersson (referent), tf. hovrättsassessorn Patrik Engberg samt nämndemännen Birger Aceby och Caroline Hällqvist deltagit.

Hovrätten är enig.

AVRÄKNINGSUNDERLAG finns i hovrättens akt.

SKARABORGS
TINGSRÄTT
Målenhet 2

DOM
2015-11-17
meddelad i
Skövde

Mål nr: B 1902-15

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Nerijus Bilevicius, 19800363-1416
Frihetsberövande: Häktad
Blombergs Säteri
531 95 Källby
Medborgare i Litauen

Offentlig försvarare:

Advokat Inger Rönnbäck
Advokatbyrån Inger Rönnbäck
Box 31
541 21 Skövde

Åklagare

Vice chefsåklagare Lars-Göran Wennerholm
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Skövde
Box 157
541 24 Skövde

Målsägande

1. Helena Holm
Stenåsvägen 5
541 70 Skövde

Målsägandebiträde:

Advokat Tore Brandtler
Allmänna Advokatbyrån i Skövde HB
Box 375
541 28 Skövde

2. Stefan Holm
Stenåsvägen 5
541 70 Skövde

Målsägandebiträde:

Advokat Tore Brandtler
Allmänna Advokatbyrån i Skövde HB
Box 375
541 28 Skövde

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 174 541 24 Skövde	Eric Ugglas plats 2	0500-49 92 00 E-post: skaraborgs.tingsratt@dom.se www.domstol.se	0500-49 92 01	måndag - fredag 08:30-16:00

3. Stina Holm
Stenåsvägen 5
541 70 Skövde

Målsägandebiträde:
Advokat Tore Brandtler
Allmänna Advokatbyrån i Skövde HB
Box 375
541 28 Skövde

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2015-06-07

Påföljd m.m.

Fängelse på livstid

Utvisning

Den tilltalade utvisas ur riket enligt 8 a kap 5 § utlänningslagen (2005:716) och förbjuds att återvända hit. Överträdelse av förbudet kan medföra fängelse i högst 1 år.

Skadestånd

1. Nerijus Bilevicius ska utge skadestånd till Helena Holm med 50 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 juni 2015 till dess betalning sker.
2. Nerijus Bilevicius ska utge skadestånd till Stefan Holm med 50 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 juni 2015 till dess betalning sker.
3. Nerijus Bilevicius ska utge skadestånd till Stina Holm med 50 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 juni 2015 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Beslaget av handske ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG58590, p 1).
2. Beslaget av örhängen ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG62488, p 1-3 och 2015-5000-BG62491 p 1).
3. Beslaget av tejprulle ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG62512, p 1).
4. Beslaget av upphittade saker tillhörande Lisa Holm ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG58213, p 1, 2015-5000-BG58678, p 1, 2015-5000-BG58794, p 1-6, 2015-5000-BG58863, p 1, 2015-5000-BG62495, p 1-2 och 2015-5000-BG63153, p 1).

5. Beslaget av hjälm m.m. ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; ; 2015-5000-BG59896, p 1-3).
6. Beslaget av Lisa Holms kläder och övrigt på fyndplatsen ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG59901, p 1-15).
7. Beslaget av örhänge m.m. ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG61356, p 1-5).
8. Beslaget av bil CGF170 samt dess innehåll ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG60460, p 1-3, 2015-5000-BG63226, p 1-9, 2015-5000-BG87709, p 1-6 och 2015-5000-BG91381 p 1).
9. Beslaget av dator tillhörande Nerijus Bilevicius ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG59707 p 1).
10. Beslaget av kläder tillhöriga Nerijus Bilevicius ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Polisregion Väst, Grova brott; 2015-5000-BG59616, p 1 och 2015-5000-BG60432, p 1).
11. Avspärningen av brottsplatsen, södra delen av ladan, Blomberg, Källby ska bestå till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot den tilltalade, 27 kap 15 § rättegångsbalken.

Häktning m.m.

Nerijus Bilevicius ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessbestämmelserna i 25 kap 1 § 1 st och 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämpliga på de bilder och de handlingar m m som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar (aktbilaga 89).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Inger Rönnbäck tillerkänns ersättning av allmänna medel med 847 506 kr. Av beloppet avser 583 296 kr arbete, 46 007 kr tidspillan, 58 506 kr utlägg och 159 697 kr mervärdesskatt.
 2. Tore Brandtler tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 165 966 kr. Av beloppet avser 130 200 kr arbete, 2 390 kr tidspillan, 183 kr utlägg och 33 193 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

INNEHÅLL

YRKANDEN M.M.	6
Åklagarens yrkanden.....	6
Målsägandenas yrkanden	7
DEN TILLTALADES INSTÄLLNING	7
FRIHETSBERÖVANDE	7
BAKGRUND	8
BESKRIVNING AV BLOMBERG MED OMNEJD SAMT PERSONER SOM ÄR ÅBEROPADE SOM VITTNEN I MÅLET	10
DOMSKÄL	12
ANSVARSDELEN	12
Beviskravet i brottmål	12
Vad har orsakat Lisa Holms död?	13
Tingsrättens bedömning	16
Platsen för Lisa Holms död?	16
Tingsrättens bedömning	17
Tidpunkten för Lisa Holms död?	18
Tingsrättens bedömning	19
När har Lisa Holms kropp placerats i klädskalet i byssjan på Martorp?.....	19
Den tekniska bevisningen rörande eventuell gärningsman	20
Kroppundersökning av Nerijus Bilevicius.....	22
Omständigheter kring den tekniska bevisningens insamlande och analyserande	23
Nerijus Bilevicius uppgifter rörande den tekniska bevisningen.....	24
Tingsrättens slutsatser av den redovisade tekniska bevisningen.....	25
Nerijus Bilevicius förehavanden den 7 juni 2015	26
Tingsrättens bedömning	27
Biltrafik i området den 7 juni 2015	28
Tingsrättens bedömning	30
Gärningsmannaprofil samt eventuellt motiv till gärningen?	30
Händelsen den 6 juni 2015 vid kopplingsstationen.....	31
Tingsrättens bedömning	32
Nerijus Belivicius besök på Martorp den 12 juni 2015.....	34

SKARABORGS
TINGSRÄTT

DOM
2015-11-17

B 1902-15

Målenhet 2

Tingsrättens bedömning	35
Övriga omständigheter kring Nerijus Belevicius	36
En samlad bedömning i ansvarsdelen	37
PÅFÖLJDEN	39
SKADESTÅND	41
DE SÄRSKILDA YRKANDENA.....	41
UTVISNINGSFRÅGAN	41
HÄKTNINGSFRÅGAN	41
ERSÄTTNING TILL FÖRSVARARE OCH MÅLSÄGANDEBITRÄDE.....	42
HUR MAN ÖVERKLAGAR.....	42

YRKANDEN M.M.**Åklagarens yrkanden**

Åklagaren har yrkat att Nerijus Bilevicius ska dömas för mord enligt följande gärningsbeskrivning.

Nerijus Bilevicius har den 7 juni 2015 i Blomberg i Götene kommun uppsåtligt genom hängning/strykning berövat Lisa Holm livet. Nerijus Bilevicius har i samband med dådet tejpat över hennes mun och runt hennes huvud över mun och näsa. Vidare har han dragit ner, respektive upp hennes kläder så att hennes kön och bröst blottats. Han har därefter fört bort kroppen och gömt den i ett smalt klädskap, i en arbetsbod på Martorps Gård, Götene kommun. Det har krävts våld och kraft för att få in kroppen i skåpet.

Lagrum

3 kap 1 § brottsbalken

Särskilda yrkanden

Åklagaren har begärt att beslagen av handske, 2015-5000-BG58590-1, örhängen, 2015-5000-BG62488-1-3, BG62491-1, tejprulle, 2015-5000-BG62512-1, upphittade saker tillhörande Lisa Holm, 2015-5000-BG58213, BG58678, 58794-1-6, 58863, 62495-1-2, BG63153, hjälm m.m., 2015-5000-BG59896-1-3, Lisa Holms kläder och övrigt på fyndplatsen, 2015-5000-BG59901-1-15, örhänge m.m., 2015-5000-BG61356-1-5, bil CGF 170 samt dess innehåll, 2015-5000-BG60460-1-3, BG63226-1-9, BG87709-1-6, BG91381, dator tillhörande Nerijus Bilevicius, 2015-5000-BG59707 och kläder tillhöriga Nerijus Bilevicius, 2015-5000-BG59616, BG60432-1, ska kvarbli i beslag till dess domen vunnit laga kraft (bevisbeslag).

Målenhet 2

Åklagaren har begärt att avspärningen av brottsplatsen, södra delen av ladan, Blomberg, ska kvarbli till dess domen vunnit laga kraft.

Åklagaren har slutligen begärt att Nerijus Bilevicius ska utvisas ur riket och förbjudas att återvända hit.

Målsägandenas yrkanden

Helena Holm, Stefan Holm och Stina Holm, som biträtt åtalet, har begärt att Nerijus Bilevicius ska till var och en av dem betala skadestånd med 50 000 kr och ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 7 juni 2015 till dess betalning sker.

DEN TILLTALADES INSTÄLLNING

Nerijus Bilevicius har förnekat brott. Han har inte haft något att erinra mot de särskilda yrkandena om beslag. Han har motsatt sig yrkandet om utvisning.

Nerijus Bilevicius har motsatt sig att betala skadestånd. Han har godtagit de begärda beloppen som rimliga i och för sig.

FRIHETSBERÖVANDE

Nerijus Bilevicius har på grund av misstanke om brott som prövats genom denna dom varit berövad friheten som anhållen och senare häktad alltsedan den 13 juni 2015.

BAKGRUND

Lisa Holm, 17 år gammal, hade i juni 2015 påbörjat ett sommarjobb på Klostercaféet vid Blombergs säteri, Källby. Lisa Holm bodde med sin familj, mamma, pappa och storasyster, i Stöpen utanför Skövde. Lisa Holm hade arbetat några helger på caféet och även lördagen den 6 juni 2015. Hon hade då skjutsats av sin mamma. Söndagen den 7 juni 2015 var första gången hon med moped skulle ta sig mellan arbetsplatsen och hemmet. Caféet stängde kl 18.00 och Lisa Holm och två arbetskamrater var klara att åka från platsen 20 minuter senare. Kl 18.22 skickade Lisa Holm ett sms till sin pappa och meddelade att hon skulle påbörja sin hemresa. Kl 18.26 fick Lisa Holms pappa ett samtal från hennes telefon. Samtalet tolkades som om telefonen ofrivilligt slagits på då röster hördes i bakgrunden. Vid 20-tiden började föräldrarna att sakna sin dotter och det gick då inte att nå hennes telefon. Pappan begav sig i bil till Blomberg längs den väg som det var uppgjort att Lisa Holm skulle köra. Han mötte henne inte. Framme vid caféet vid Blomberg anträffade han dotterns moped med nyckeln i tändningslåset. Mopeden startade på andra försöket att få igång den. Då mopeden flyttades till husväggen gick larmet på caféet igång. Innehavaren av caféet kom till platsen och hon och Lisa Holms pappa sökte igenom caféet och omgivningarna utan att hitta flickan. Kl 21.47 anmäldes Lisa Holm som försvunnen.

Polis var snabbt på platsen och senare även en hundpatrull. Man påbörjade sökning efter Lisa Holm i närområdet. Hundpatrull sökte igenom fastigheter mitt emot caféet, bland annat en stor lada/ladugård med olika utrymmen, men fann ingenting. Eftersökning och dörrknackning fortsatte under natten.

Under måndag morgon hittades en handske i ladan/ladugården mitt emot caféet. Handsken har senare visat sig tillhöra Lisa Holm. En kriminalteknisk undersökning

Målenhet 2

påbörjades i ladan/ladugården. På tisdagen den 9 juni 2015 anträffades ett antal fynd utmed en liten grusväg, såsom mobiltelefonfodral, kvitto, biljett, krossad display och displayskydd. Samtliga saker visade sig härröra från Lisa Holm. Under onsdagen den 10 juni 2015 utökades sökområdet längre söder- och österut från cafeét vid Blomberg. Missing People kopplades in för sökinsatser. På onsdagskvällen hittades ett pärlörhänge i ladan/ladugården. Örhänget visade sig komma från Lisa Holm. Utmed den lilla grusväg där tidigare fynd gjorts hittades även ett mopedkörkort och nycklar, tillhöriga Lisa Holm.

En gärningsmannaprofil togs fram där man gjorde bedömningen att Lisa Holm förts bort av någon som hade lokal kännedom om området. Man började även misstänka ladan/ladugården som brottsplats.

På fredagen den 12 juni 2015 befann sig personer tillhöriga Missing People vid Martorps gård, belägen några kilometer från Blombergs säteri. Två personer kom i bil till gården och den ena talade med personerna från Missing People. Dessa blev misstänksamma och kontaktade polis. De fortsatte att söka efter Lisa Holm kring Martorps gård och gjorde fynd i en rishög. Personerna hittade en jacka och en hjälm, som senare visade sig tillhöra Lisa Holm. Polisen intensifierade sökandet efter Lisa Holm runt Martorp och på kvällen hittades Lisa Holms kropp i ett klädska i en byssja (liten arbetsbod) ca 20 meter från rishögen där hjälmen och jackan återfunnits.

Nerijus Bilevicius, hans hustru Irina Bileviciene och hans bror Aivaras Bilevicius hämtades till förhör under kvällen den 12 juni 2015 och anhölls under natten. Samtliga begärdes häktade den 16 juni 2015. Nerijus Bilevicius och Aivaras Bilevicius häktades båda som på sannolika skäl misstänkta för mord på Lisa Holm medan Irina Bileviciene häktades som skäligen misstänkt för skyddande av brottsling, grovt brott. Åklagaren hävde senare häktningsbesluten mot Aivaras

Bilevicius och Irina Bileviciene. Förundersökningen mot de två är nerlagd och målet har skrivits av i dessa delar.

BESKRIVNING AV BLOMBERG MED OMNEJD SAMT PERSONER SOM ÄR ÅBEROPADE SOM VITTNEN I MÅLET

Tingsrätten har hållit syn på Blombergs säteri, Martorps gård och omgivningarna där omkring.

Blombergs säteri ligger utmed väg 2714 mellan Källby och Västerplana. På västra sidan av vägen ligger en stor byggnad, f.d. spritfabrik, som står tom. Därefter ligger en stor ladugård, som tidigare hyst mjölkproduktion men numera är under ombyggnad till bland annat torkning och förvaring av spannmål. Ladugården kommer härnäst att kallas ladan. Denna byggnad ligger mitt emot cafeét där Lisa Holm arbetade och på mitten av byggnaden finns en stor port som var öppen. Inne i ladan, i anslutning till den stora porten, finns en brunn. I södra änden av ladan finns en gul tegelbyggnad innehållande personalutrymmen, ett f.d. mjölkrum, slaktutrymmen samt maskinrum. Utrymmena är inte i bruk. Flera av rummen är kaklade. Olika dörrar finns mot söder och väster. - Cafeét är en röd träbyggnad. På båda sidor om cafeét finns parkeringsplatser, den största parkeringen mot Källbyhållet. På cafeét arbetade bland annat vittnena *Rebecka Andersson Romlycke* och *Maria Teresa Carrasco Quiroz*. Vittnet *Eva Hill* har hörts om sin parkering av sin bil vid cafeét. Lisa Holms pappa, *Stefan Holm*, har hörts om dotterns sommarjobb.

Ungefär mittemot den f.d spritfabriken går en allé upp mot säteriets huvudbyggnad. Vägen, som är en grusväg, svänger runt huvudbyggnaden och andra gårdsbyggnader och mynnar senare ut på väg 2720 mellan Västerplana och Husaby. Utmed denna väg ligger gården Martorp.

Målenhet 2

Blombergs säteri ägs och bebos av Arne Jönsson och hans fru *Ascension Fernandez Coto Jönsson*. Under den aktuella helgen då Lisa Holm försvann hade Arne Jönsson besök av goda vänner samt sina två söner, *Gustav Jönsson* och *Henrik Jönsson*. Gustav Jönsson hade med sig sin dotter *Victoria Jönsson*. Gustav Jönsson har ett sommarställe i närheten av säteriet, gården Gum. Henrik Jönsson hade med sig sin sambo *Adriana Berglund* och de bodde över helgen i huvudbyggnaden. Henrik Jönsson besökte under helgen sin kamrat i Västerplana, *Andreas Eriksson*.

Utmed grusvägen som rundar säteriets huvudbyggnad ligger den s.k. Mejeriflygeln, en stenbyggnad med flera lägenheter i. Lägenheterna hyrs ut till bland annat Nerijus Bilevicius med hustru *Irina Bileviciene* och bror *Aivaras Bilevicius* samt till vittnet *Lena Lennström*. Nerijus Bilevicius och hans bror är båda anställda av Arne Jönsson på Blombergs säteri, där de arbetar med byggnadsarbete. Utmed grusvägen mot väg 2720 ligger fastigheten Skogen. Där bor en man vars särbo, *Annika Hedvall*, var på besök under helgen.

Gården Martorp ligger ca två och en halv kilometer från Blombergs säteri. Gården ägs av Arne Jönsson. På gården finns ingen boende. Ett bostadshus är under renovering. På Martorps gård finns även ett ödehus. Huset står tomt men har tidigare varit uthyrt. På Martorp bedrivs djuruppfödning. Det finns ett antal byggnader på Martorp såsom ladugård med personalutrymmen, maskinhall, lada och gödselbrunnar. Bakom ladugården och inte långt från gödselbrunnarna stod en byssja utmed en grusväg som leder till markerna. Ca 20 meter från byssjan fanns en skräphög.

Blombergs säteri och Martorps gård arrenderas av *Lars Åslund*. Denne arbetar företrädesvis på Blomberg med ombyggnad av ladan. På Martorp arbetar diversearbetaren *Gunnar Johansson* och djurskötaren *Christoffer Berggren*. Ekonomiansvarig och administratör åt Arne Jönsson på Blombergs säteri är *Claes Bennhage*.

En bit från Martorps gård, mot Västerplana, ligger utflyktsmålet Martorpsfallen. Dessa besöktes under helgen av *Lars Broman* och *Malin Björkholm*.

Polismannen *Magnus Stenlilja* arbetade den 7 juni 2015 och sökte med hund efter Lisa Holm bland annat i ladan på Blomberg. *Henrik Barkestam*, även han polis, knackade dörr i området under natten mellan den 7 och 8 juni 2015. *Björn Sahl* letade efter Lisa Holm vid Blomberg och vid Martorp i Missing peoples regi.

Slutligen har som sakkunniga vittnen hörts kriminalteknikern *Helene Almgren*, överläkaren *Adam Berkowicz*, specialistläkaren *Martina Olsson Frisk*, forensiska generalisten *Helena Eriksson*, professorn *Niklas Långström*, *Mikael Schönhoff*, polis på gärningsmannaprofilgruppen samt f.d. kriminalkommissarien *Jan Olsson*.

DOMSKÄL

ANSVARSELEN

Beviskravet i brottmål

I brottmål är det åklagaren som har bevisbördan. Högsta domstolen har i flera rättsfall (se t.ex. NJA 1980 s. 725 och NJA 1996 s. 176) uttalat att det för fällande dom krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den gärning som ligger till grund för åtalet. Detta gäller allmänt. För att Nerijus Belivicius ska dömas för mord krävs det alltså, att det inte råder några rimliga tvivel om att han genom hängning/strykning uppsåtligt berövat Lisa Holm livet. Detta innebär bl.a. att det, för att beviskravet ska vara uppfyllt, inte får finnas andra möjliga förklaringar till händelseförloppet än den som innefattas i åtalet.

Tingsrätten kommer först att pröva frågorna om dödsorsak, dödsdatum och brottsplats för att därefter övergå till frågan om Nerijus Belivicius är skyldig till påstått brott.

Vad har orsakat Lisa Holms död?

Första frågan rätten har att ta ställning till är vad som orsakat Lisa Holms död. Åklagaren har påstått att döden inträtt genom hängning/strykning.

En utvidgad rättsmedicinsk obduktion utfördes den 17 juni 2015 av överläkarna Adam Berkowicz och Lena Ström Leerech. Som bakgrundsinformation hade undersökande läkare fått veta att Lisa Holm den 12 juni 2015 anträffats död inträngd i ett smalt klädska. Munnen, näsan och delar av ansiktet hade varit övertejpade med bred silvertejp som avlägsnades av kriminaltekniker i samband med platsundersökningen. Runt halsen hade en snara anträffats. Enligt uppgifter och bilder hade silvertejpen legat ovanpå snaran.

Med stöd av vad som framkommit vid undersökningen av den döda kroppen samt av utredningsunderlaget har rättsläkarna avgett följande utlåtande:

Påvisade skador

- snörfårar i halsens hud samt brott på tungbenet
- inga punktblödningar i ögonens bindehinnor, munnens slemhinna eller i ansiktets hud
- två blånader med underhudsblödningar på baksidan av högra knäleden och högra underbenet

Skadornas uppkomstsätt

Utseendet av skadorna på halsen talar starkt för att skadorna orsakats av åtstramning av den aktuella snaran mot halsen.

Utseendet av skadorna på högra benet visar att dessa orsakats av trubbigt våld. Utseendet och lokaliseringen av skadorna tillåter ingen slutsats om hur och när skadorna uppkommit.

Dödsorsak

Fynden talar starkt för att döden orsakats av hängning. (Rättens anmärkning: ”talar starkt för: Fynden/resultaten har karakteristika som är typiska. Sannolikheten för alternativ är mycket liten”.)

Dödssätt

Fynden och omständigheterna visar att döden orsakats av annan person. (Rättens anmärkning: ”visar: Fynden/resultaten är typiska och alternativ är uteslutna”.)

Adam Berkowicz har uppgett i huvudsak följande: Lisa Holm hade inte många skador. Inga tecken tyder på något sexuellt övergrepp. Att ett vaginalt samlag ägt rum kan uteslutas. Inga sädesceller har anträffats. – Kvävning är en stor grupp av dödsorsaker. Kvävning innebär att kroppens organ, vävnader och celler lider av syrebrist. Det finns en grupp av dödsorsaker där kvävning orsakats av yttre våld. Den omedelbara dödsorsaken är syrebrist i organ och celler. Det finns en mindre grupp av dödsorsaker som innebär att det har förekommit tryck mot halsen. Trycket mot luftvägar hindrar luftombyte, men trycket mot halsen innebär även att stora blodkärl i halsen skärs av. Vad gäller tryck och våld mot halsen finns tre stora dödsorsaker: hängning, strypning med snara och strypning med händer. Vid hängning stramas snaran åt med kroppens tyngd medan vid strypning sker åtstramningen med redskap eller med händer. I detta fall har åtstramningen skett med en snara av blått snöre runt offrets hals. Vid hängning är förloppet snabbare än vid strypning med snara. Syrebrist i hjärnan uppkommer snabbt. Vid hängning är snaran uppåtgående. Vid strypning med snara är förloppet mer horisontellt och cirkulärt. Vid hängning förekommer färre förändringar på offret än vid strypning med snara. Brott på tungbenet förekommer i ca 40-50 procent av fallen. Brottet orsakas av att snaran lyfts upp mot halsen och då trycker mot tungbenet. Vid hängning förekommer inte så ofta att offret har punktformade blödningar. Detta är mer vanligt vid strypning. Det är också ovanligare med blödningar kring tungbenet och ringbrosket vid hängning. Han har sedan år 2000 obducerat ca 400 fall av hängning så han är van att bedöma de fynd som framkommer vid hängning. Av fallen har ett varit ett mord medan de andra varit självmord. Hängning som

Målenhet 2

mordmetod är mycket ovanlig då det krävs en skillnad i kroppsstyrka mellan offer och gärningsman. En man kan hänga en kvinna, ett barn eller en äldre och sjuk person. Det räcker att man blir greppad om halsen eller bålen för att man ska bli försvarslös.

Vid yttre besiktning av kroppen kunde han konstatera att det fanns snörfårar runt halsen och vid närmare undersökning syntes brott på tungbenet men i övrigt inga skador eller blödningar. Förruttnelse är alltid en omständighet som gör bedömningen svårare. Smärre blödningar kan bli upplösta. Skälet till att han lämnar ett litet utrymme för alternativa dödsorsaker är att strypning med snara lämnar snarlika spår som vid hängning. Det kan också finnas situationer där strypning med snara övergår i hängning. En gärningsman kan anbringa en snara, dra åt så offret svimmar av och sedan hänga upp offret. Det är omöjligt för honom att säga i vilken fas av förloppet som dödsfallet inträffat. Frånvaron av punktblödningar samt att snörfåorna var uppgående pekar dock på att det i Lisa Holms fall rört sig om hängning som dödsorsak.

Martina Olsson Frisk har uppgett i huvudsak följande: Hon har utfört ca 1 000 obduktioner i sitt arbete. Hon har i detta fall inte tagit del av hela förundersökningen men har tagit del av obduktionsprotokollet och bilder. Där beskrivs att offret haft ett blått snöre kring halsen med håret liggande mellan snöret och kroppen. Snörfåorna var därför otydliga i nacken. Snörfåran löpte horisontellt och på huden fanns några fläckar som kan tyda på att offret försökt att ta sig loss från snaran. Det fanns brott på tungbenet samt på broskhalsen. Under broskhinnan sågs ett rödaktigt stråk som skulle kunna varit en blödning, men någon närmre undersökning har inte gjorts. Hängning som mord är ytterst ovanligt. Hon har bedömt att det mesta talar för att offret strypts, detta då utseendet på snörfåorna är horisontella och inget tyder på att snörena glidit upp längs halsen. Snörfåorna försvann i hårfästet i nacken vilket är ett tecken på att offret hängts. Man kan inte utesluta att kroppen hängts upp efter döden. Strypningen är gjord av annan person.

Tingsrättens bedömning

Det är helt klarlagt att Lisa Holm dödades av en annan person. Det kan konstateras att Lisa Holm inte hade några punktformade blödningar i ögonens bindehinnor, munnens slemhinnor eller i ansiktets hud. Hon hade däremot brott på tungbenet. Dessa fynd talar starkt för att döden orsakats genom hängning. Emellertid finns ett utrymme för att gärningsmannen först anbringat snaran, dragit åt denna och därefter hängt upp Lisa Holm. Det som talar för att Lisa Holm inte varit vid medvetande då hon hängdes upp är avsaknaden av märken på väggarna efter rörelser för att värja sig. Sådana borde ha funnits med tanke på att Lisa Holm hängdes upp så nära väggarna. Det borde också vara enklare att hänga upp en person som inte kan göra något motstånd. Dödsorsaken kan därför inte fastställas till annat än en strypning som övergått i en hängning. I vilken fas döden inträtt är omöjligt att säga. Åklagarens gärningsbeskrivning täcker dock in båda alternativen strypning/hängning varför en kombination av dessa är tillräckligt preciserad som dödsorsak.

Platsen för Lisa Holms död?

En platsundersökning av ladan på Blomberg påbörjades den 8 juni 2015 och avslutades den 26 juni 2015. I ladan hittades Lisa Holms handske. Inne i ladan stod en grävmaskin och bredvid denna låg en bit silvertejp. I en spiklåda intill maskinen låg en rulle silvertejp på vilken Lisa Holms dna säkrats. Ladan söktes av med hund som markerade på en hög med avföring med papper ovanpå. Inte långt från den stora porten till ladan hittades ett örhänge och en bit från detta, låsdelen till ett örhänge. Ytterligare fyra meter in i ladan återfanns ännu ett örhänge.

Platsundersökning företogs vid flera tillfällen mellan den 11 juni 2015 och den 20 augusti 2015 av den s.k. slaktavdelningen i ladan på Blomberg. Avdelningen består av tre kaklade rum, ett förrum, ett mellanrum och ett slaktrum. Ingång till

Målenhet 2

slaktavdelningen kan ske från ladan genom en icke låsbar dörr. Man kan ta sig ut från slaktavdelningen genom en låsbar dörr och genom garagedörrar som öppnas inifrån. På golvet i det s.k. förrummet låg en slanghärva. I härvan återfanns ett stavörhänge med ljus pärla. Det fanns skruvhål i väggarna och skuggor efter utrustning som monterats ner. Längst in i det nordvästra hörnet fanns ett hål genom väggen i vilket det fanns ett grovt rör från ladan och in i rummet. Röret var avkopat jäms med väggen i ladan. På röret satt en 90 graders krök monterad och i krökens andra ände fortsatte ett metallrör lodrätt upp och ut genom innertaket. Från golvet och upp till kröken var det ca 204 cm, kröken och röret befann sig 11 cm från den västra väggen och röret stack ut ca 30 cm från den norra väggen. I nedre kant på hålet i väggen hängde ett hårstrå från Lisa Holm. Röret var dammigt och smutsigt. Längst ut på röret i anslutning till kröken var dammet och smutsen borta/påverkat på en ca 2 cm bred yta och på den ytan fanns ett linjärt mönster som gick runt om röret. På golvet och brunnsgallret under röret låg två korta blå snören. På dessa fanns Lisa Holms dna. I det intilliggande slaktrummet fanns en diskbänk med två tvätthoar. Mellan hoarna låg ett blått snöre. På snöret fanns Lisa Holms dna samt ett hårstrå som kan komma från henne.

Tingsrättens bedömning

De fynd som gjorts i ladan tyder på att Lisa Holm på något sätt övermannats där och tappat sina örhängen. Att hennes dna fanns inuti en rulle med silvertejp som återfanns i ladan tyder på att hon eller den som tagit i henne varit i kontakt med rullen. Fynden i förrummet i den s.k. slaktavdelningen och i slaktrummet talar ännu starkare för att Lisa Holm befunnit sig där då snörstumpar av samma utseende och kvalitet som de som återfunnits runt hennes hals och med hennes dna hittats på golvet respektive i en tvättho. Till detta kommer att Lisa Holms hårstrå funnits i hålet till rörgenomföringen i förrummet samt att röret vid kröken bär spår av att något dragits över röret. Tingsrätten finner mot bakgrund av den tekniska bevisning som presenterats att det inte råder någon som helst tvekan om att Lisa Holm dödats

och varit upphängd i förrummet i slaktavdelningen. Någon annan brottsplats kan alltså uteslutas.

Tidpunkten för Lisa Holms död?

Åklagaren har gjort gällande att Lisa Holm dödades den 7 juni 2015. Genom förhöret med Lisa Holms pappa, *Stefan Holm*, är det klarlagt att Lisa Holm slutade sitt arbete vid 18-tiden och hon efter stängning skickade ett sms kl 18.22 med lydelsen ”nu”, dvs. att hon då skulle åka från arbetsplatsen. Fyra minuter senare skedde en s.k. fickringning. *Rebecka Andersson Romlycke* har berättat att Lisa Holm, iklädd rosa jacka och överdragsbyxor, med hjälmen på armen och telefonen i handen gick runt hörnet på cafeét ca kl 18.20. Lisa Holms kropp hittas därefter den 12 juni 2015 intryckt i ett 24 cm brett klädska av plåt.

Adam Berkowicz har om dödsdatumet uppgett följande: Med tanke på kroppens tillstånd då den hittades kan dygnet den 11 och 12 juni 2015 helt uteslutas som dödsdag. Det finns medicinska möjligheter att Lisa Holm kan ha varit i livet den 8 och 9 juni 2015 men utifrån fyndplatsen och den massiva sökinsats som förevarit i området är det osannolikt att så varit fallet. Det är också osannolikt att kroppen placerats i klädska efter att likstelheten varit utvecklad. Likstelhet hos en frisk person som dör en våldsam död bör vara utvecklad inom tre timmar. Det finns inga tecken på att man brutit likstelheten då man placerat kroppen i skaet. Det finns heller inga tecken på att offret legat skadat, hållits fången i ett trångt utrymme eller legat avsvimmad. De uppgifter han fått om brottsplatsen, kroppens placering i klädska samt medicinska fynd gör att han kan fastställa dödsdatum till den 7 juni 2015.

Martina Olsson Frisk har uppgett att det inte helt kan uteslutas att Lisa Holm levde i något dygn efter den 7 juni 2015, att hon då fått mat och vatten och inte varit bunden. Hon kan ha varit placerad någon annanstans och efter att likstelheten släppt

Målenhet 2

placerats i klädsåpet under veckan. Man hade kunnat undersöka flugägg och larver för att räkna ut hur länge kroppen legat på platsen/offret varit dött, men detta har inte gjorts.

Tingsrättens bedömning

Tingsrätten har kommit fram till att brottsplatsen har varit förrummet i slaktavdelningen i ladan. Man kan då fråga sig om annan dödsdag än den 7 juni 2015 är möjlig. De medicinska fynden kan inte utesluta att även annan dag än den 7 juni 2015 kan vara dödsdag. Mot detta talar det förhållandet att Stefan Holm kom till platsen vid 20.30-tiden och då inte såg någon bil utanför ladan. Polisen *Magnus Stenlilja* har omvitnat att han kom till plats med hund kl 23.00. Han sökte igenom ladan och slaktavdelningen med hunden som inte hittade någon person eller kropp utan mest visade intresse för en hög avföring. Polis fanns på plats mest hela natten och knackade dörr samt letade i omgivningarna. Dagen därpå spärrades området av och sökningar tog vid mera intensivt. Allt detta medför att ingen person haft praktisk möjlighet att efter kvällen den 7 juni 2015 obemärkt ta sig in i förrummet i slaktavdelningen och där strypa och hänga upp Lisa Holm. Dödsdag måste således ha varit den 7 juni 2015.

När har Lisa Holms kropp placerats i klädsåpet i byssjan på Martorp?

Kroppen har pressats in i ett 24 cm brett plåtsåp och vridits i en onaturlig ställning. Kroppen har täckts över med klädesplagg och en dunk har ställts framför såpet. Enligt Adam Berkowicz finns det inget som tyder på att kroppen placerats i såpet efter att likstelheten varit utvecklad. Enligt honom borde det funnits tecken på att likstelheten brutits om Lisa Holm pressats in i såpet vid ett senare tillfälle.

Målenhet 2

Att beakta är också den omständigheten att från måndag morgon har det dagtid funnits personal som arbetat på Martorp. Vittnet *Gunnar Johansson* har inte uppmärksammat något runt byssjan under veckan medan vittnet *Christoffer Berggren* på tisdagen den 9 juni 2015 uppmärksammade att gräset kring byssjan var nedtrampat och att gräs var fastklämt i dörren varför han bara tittade in och antog att någon redan varit där och letat. Även dessa omständigheter gör att tingsrätten finner det klarlagt att Lisa Holm placerats i klädsåpet i byssjan kort tid efter det att hon dödats och innan likstelheten inträtt.

Den tilltalade har invänt att om kroppen funnits i byssjan den 9 juni 2015 borde Christoffer Berggren ha sett den då han tittade in. Tingsrätten finner det inte märkligt att vittnet inte uppmärksammade kroppen då den varit svår att upptäcka. För detta talat också den omständighet att vittnet Björn Sahl inte heller sett kroppen då han tittade in i byssjan senare under veckan. Inte heller kriminalteknikern Helene Almgren har upptäckt kroppen förrän i slutskedet av sin undersökning av byssjan. Invändningen förändrar således inte tingsrättens uppfattning att Lisa Holm placerats i klädsåpet i nära anslutning till det att hon dödats.

Den tekniska bevisningen rörande eventuell gärningsman

Av protokoll från brottsplatsundersökningen av ladan framgår att en silvertejpsrulle med Lisa Holms dna hittades i en spiklåda som fanns i den del av ladan som var under ombyggnad. Intill en grävmaskin fanns en liten bit silvertejp på marken. På den ena tejpänden påvisades dna som visade sig komma från Aivaras Bilevicius. Brottsplatsundersökning har även gjorts av personalutrymmena i ladan. Dessa bestod av två rum, en toalett, två dusch/tvätttrum och tre små hallar. Utrymmena var så gott som omöblerade. Det s.k. hörnrummet hade två fönster, ett som vätter mot caféet och ett som vätter mot spritfabriken. Vid undersökning av rummet fann man fluorescerande besudlingar på väggar och golv. Nio besudlingar förprovades och indikerade på sperma. Två av besudlingarna på norra väggen samt en besudling på

Målenhet 2

golvet analyserades av NFC (nationellt forensiskt center) och det visade sig att sperman kom från Nerijus Bilevicius. Intill hörnrummet fanns en liten hall med ingång till en toalett. I handfatet låg en upp och nervänd lampkupa och i kupan återfanns sperma som visat sig komma från Nerijus Bilevicius.

I det s.k. förrummet i slaktavdelningen gjordes vissa fynd förutom de som redovisats ovan under rubriken Lisa Holms dödsorsak. På det rör som stack ut från väggen, ca 6 cm från väggen, fanns en blodbesudling ca 0,3 cm bred och ca 0,5 cm lång. Blodet har visat sig komma från Nerijus Belivicius. Röret var dammigt och smutsigt men det fanns inget damm eller smuts ovanpå blodbesudlingen. På ett av de två korta snörena som låg på golvet under röret fanns förutom dna från Lisa Holm även dna från Nerijus Bilevicius. I slaktrummet låg mellan tvätthoarna ett blått snöre. På snöret fanns både Lisa Holms och Nerijus Bilevicius dna.

Brottsplatsundersökning har även gjorts på Martorps gård. Av den framgår att en rishög låg ca 20 meter från arbetsboden där Lisa Holm hittades. På rishögens baksida låg en jacka och en hjälm. På hjälmen fanns dna från Lisa Holm. På jackan fanns en blodbesudling där blodet visade sig komma från Nerijus Bilevicius. På fyra områden på jackan; höger ärm, vänster ärm och bakstycket, påvisades dna i högre och mindre grad från Nerijus Belivicius.

Byssjan var inte i bruk. Någon trappa till byssjan fanns inte. Avståndet mellan tröskel och marknivå uppmättes till 87 cm. På golvet inne i byssjan sågs dragspår i smutsen. Inne i byssjan fanns åtta klädsåp av plåt. Lisa Holms kropp anträffades i det fjärde sett från vänster. Dörren till såpet stod öppen och kroppen doldes av kläder och en plastdunk. Från Lisa Holms kropp säkrades klädesplagg i form av trosor, jeans och träningsbyxor. Samtliga plagg satt runt smalbenen på Lisa Holm. På trosorna återfanns dna från Nerijus Belivicius hustru Irina Bileviciene. På jeansen påvisades blod från Nerijus Belivicius vid vänster ficka fram och på avigsidan vid knäppningen fram. Tre områden på jeansen undersöktes avseende sekret/dna. På ett område vid knäppningen fanns en blandning av dna från Lisa

Målenhet 2

Holm och Nerijus Belivicius. På träningsbyxorna som burits utanpå jeansen fanns, på både avigsidan och rätsidan upptill till höger, dna från Nerijus Belivicius.

Då Lisa Holms kropp hittades hade hon silvertejp virad runt ansiktet, vilken täckte näsa, mun och ena ögat. På tejpén hittades dna från Lisa Holm. Av förhöret med *Helene Almgren* framgår att man avlägsnade tejpén genom att klippa upp den på höger sida. Tejpén var anbringad över det blåa snöret som fanns runt Lisa Holms hals. En snörbit stack upp i nacken och en annan snörbit stack upp vid vänster sida av huvudet. Tejpbitarna var sex till antalet och de överensstämde med bredd, utseende och uppbyggnad av vävstrukturen. Fyra av bitarna hade skurna ändar som bedömdes ha uppkommit vid delning med ett vasst föremål i samband med tillvaratagandet. Dessa fyra kunde sammanpassas till en remsa. De två återstående bitarna hade avrivna ändar och dessa två bitar kunde sammanpassas, men de kunde inte sammanpassas med de fyra andra bitarna. Vid undersökning av tejpändarna kunde konstateras av NFC att resultaten talade extremt starkt för att fyra av tejpbitarna kom från den rulle silvertejp som hittades i ladan på Blomberg.

Kroppsundersökning av Nerijus Bilevicius

Den 13 juni 2015 utfördes en rättsmedicinsk kroppsundersökning av Nerijus Bilevicius. Av denna framgår att undersökande läkare dokumenterat fynd i form av

- Hudavskrapning på högra underarmen samt hudavskrapningar på vänstra handryggen och fingrarna
- Hudförändringar av utseende som psoriasis.

Utseendet av hudavskrapningarna talade för att de orsakats av trubbigt våld. Ingen slutsats kunde dras om vilken typ av våld. Utseendet av hudavskrapningen på högra underarmen talar för att den varit tämligen färsk medan utseendet av hudavskrapningarna på vänstra handen talar för att dessa varit i läkning.

Omständigheter kring den tekniska bevisningens insamlande och analyserande

Helene Almgren har om fynden i Martorp uppgett i huvudsak följande. Hon hittade kroppen som var väl dold i skåpet. Hon kände en lukt och gick in i boden och tittade runt i en bänk med lock. Då hon inte fann något där gick hon till klädsåpen. Ett skåp var öppet med kläder liggande. Hon tittade därför i de andra skåpen först. Det sista hon gjorde var att lyfta på klädhögen och där såg hon kroppen. Hon avvaktade med att ta ut kroppen ur skåpet tills rättsläkare var på plats. De säkrade trosor och byxor innan Lisa Holm lyftes ur skåpet. De hade förberett med papper för att förhindra kontaminering och förändring. Tröjan och bh:n klipptes upp och allt lades i nya papperspåsar. Även jackan lades i en påse och stängdes till. Tejpen togs bort då spår kan försvinna om den får sitta kvar i avvaktan på obduktion. Hennes uppfattning var att tejpingen skett efter det att snaran anbringats runt halsen, detta då håret låg emellan. Då snörändarna stod rakt upp anser hon det troligt att snöret varit sträckt uppåt då tejpingen skett och håret fallit fram.

Helena Eriksson från NFC har uppgett: Det var väldigt mycket material som undersöktes i ärendet. Materialet var väl paketerat och uppmärkt varför någon sammanblandning inte kunnat ske. På det material som undersökts har inte påträffats några okända dna-profiler. De blandbilder som anträffats har innehållit dna från Lisa Holm och den tilltalade. I det här fallet har man även testat dna mot den tilltalades broder och helt kunnat utesluta honom. I vissa fall har man kört analysen flera gånger för att få ett säkert resultat. För dna-resultat är blod ett bra biologiskt spår. En blodlik besudling på ett material måste härröra från en kontakt med färskt vått blod. Torrt blod kan överföra vissa kluster men ger inga blodlika besudlingar. Gammalt blod kan dock lösas upp och överföras. Av de kroppsnära prov de undersökt, t.ex. snaran, finns inga dna-spår från den tilltalade. Det finns dock en problematik kring material som suttit länge på någons kropp. Den kroppens dna blir så starkt att annat kan försvinna. Dna går inte att åldersbestämma. En dna-profil kan ha legat i många år.

Nerius Bilevicius uppgifter rörande den tekniska bevisningen

Han har aldrig träffat Lisa Holm. Han har ingen förklaring till hur dna från honom och hans hustru kan ha hamnat på flickans kläder. Han har arbetat i ladan i ca ett halvår. I december 2014 började han att montera ner röranläggningen i det gamla mjölkrummet. Han fortsatte med arbete under tidig vår 2015. Han kan ha skadat sig och blodet hamnat på röret. Blått rep finns överallt i ladan. Det slängdes överallt. Själv använde han sådant rep till att knyta ihop slangar eller dra ihop ställningar. Hans dna finns säkert på många repstumpar i ladan. Han skadar sig lätt och blöder ofta på grund av sin psoriasis. Han jobbar mycket med spik och plåt och får lätt skador på händer och fingrar. Han använder aldrig handskar i sitt arbete. Hans bror använder alltid handskar. Han hade alltid en tröja hängande i ladan. Han använde den i arbetet och hängde sedan av sig den bredvid dörrarna till ladan. Han minns inte om den någon gång saknats. Några veckor innan flickan försvann har hans fru berättat för honom att någon var inne i deras bostad då hon duschade. De hade olåst och hustrun hörde hur någon gick i bostaden.

Det är riktigt att det är hans sperma på väggen i det lilla rummet samt i en lampkupa. Det var länge sedan han onanerade där, kanske under tidig vår. Att han stod i det rummet berodde inte på att man kunde se caféet därifrån utan att det då fanns stolar och bord där. Han minns inte om han onanerat i rummet där röret finns. Rullen med silvertejp har han använt i arbetet. Hans bror har också använt den. Det är han själv som lagt rullen i spiklådan. Det var nog en vecka innan den 7 juni 2015. Det är riktigt att han bajsat i ladan. Det skedde någon dag innan den 7 juni 2015 och berodde på att han hastigt fick problem med magen. Han hann inte ta sig till toaletten. Han har medicin för sin dåliga mage.

Han minns inte men det är möjligt att han hade sex med sin fru den 6 juni 2015. Han brukar duscha innan sex men inte efter.

Tingsrättens slutsatser av den redovisade tekniska bevisningen

Av förhören med Helene Almgren och Helena Eriksson framgår att de fynd som gjorts säkrats på ett professionellt och säkert sätt. Att någon sammanblandning skett kan uteslutas. Att dna från Nerijus Belivicius funnits på repstumpar och röret i rummet där Lisa Holm dött kan förklaras med att Nerijus Belivicius arbetat i lokalerna en längre tid och just i det aktuella rummet med nedmontering av en mjölkanläggning. Att beakta är då att det inte finns någon okänd dna-profil på de aktuella fynden. Till detta kommer att blodbesudlingen på röret var fri från damm och smuts, vilket tyder på att den avsatts i närtid. Helena Eriksson har också förklarat att en blodlik besudling måste härröra från en kontakt med färskt vått blod. Att blod som avsatts senast i februari 2015 vid arbete med röret skulle ha kunnat lösas upp och bilda en blodbesudling i juni 2015 framstår som så osannolikt att det kan uteslutas.

På Lisa Holms kläder har på tio olika ställen påträffats dna från Nerijus Bilevicius. Att hans dna-profil kunnat finnas på exempelvis ett ytterplagg kunde ha förklarats av att Lisa Holm i ladan kommit i kontakt med något föremål eller klädesplagg som Nerijus Bilevicius burit eller använt. Dna-fynden från honom och hans hustru har dock bland annat funnits på insidan av byxor vid knäppningen och på trosorna. Att någon annan än Nerijus Belivicius kunnat överföra sin hustrus dna förefaller osannolikt. De blodbesudlingar som återfunnits på jackan härrör från vått blod och kan knappast ha kunnat avsättas av något gammalt torrt blod.

Den tekniska bevisningen ger således ett mycket starkt stöd för åklagarens talan och Nerijus Belivicius har inte förmåtts lämna någon rimlig förklaring till de gjorda fynden.

Nerijus Bilevicius förehavanden den 7 juni 2015

Nerijus Bilevicius har berättat följande. På lördagen den 6 juni 2015 hade han spenderat tid vid datorn ända in på natten. Han gick därför inte upp ur sängen förrän kl 14.00 på söndagen. Han var hemma till kl 16.00. Han åkte då till Gustav Jönssons fastighet Gum för att ordna ett fönsterbleck. Han återkom hem efter en kort stund, ca 20 minuter, då han behövde hämta verktyg. Blecket var dammigt och smutsigt och han lade det i sitt knä då han klippte till det. När han kom hem var kl 18.00 och han frågade sin fru om hon skulle sätta igång en maskin tvätt. Då hon svarade jakande bad han att hon även skulle tvätta hans smutsiga byxor. Han var hemma mellan kl 18.00 och kl 20.00. Vid 19-tiden satt han utanför sitt hus och såg Gustav Jönsson komma körandes i allén och svänga upp mot huvudbyggnaden. Gustav Jönsson var inne i huset ca fem minuter och gick sedan tillbaka till bilen. En kvinna körde bilen ut genom stenpelarna mot hans bostad. Han gick fram för att stanna bilen men den körde vidare. Gustav Jönsson lyfte handen och åkte mot Gum. Han låg sedan i sängen och vid 19.30-tiden skypade han med sin mamma. Även hans fru fanns i bostaden. Han hörde ljud från broderns rum och utgick från att denne var hemma. Han vet att han gick in till denne och frågade om denne behövde något från affären. Kring kl 20.00 åkte han med sin fru till Handlarn i Källby och köpte mat. Han och hans fru tittade därefter på film hela kvällen på datorn. På natten knackade polisen på vid tretiden. De frågade om han sett en tjej med långt blondt hår. Han sa då att han sett en ljusbrun bil på parkeringen vid cafeét då han körde hem från Källby.

Irina Bileviciene har via telefon lämnat följande uppgifter: Hon vet att hennes man varit hemma den aktuella kvällen. Han åkte vid 16-tiden för att ordna ett fönsterbleck åt Gustav Jönsson. Han kom tillbaka två gånger och letade efter verktyg. Sista gången var kanske kl 17.40. Hon bjöd sin man på pannkakor men han svarade att han skulle äta sedan. Hon gick ut runt klockan sju och då fanns maken utanför. Sedan kom Gustav Jönsson och svängde in med bilen till gården. De

Målenhet 2

försökte stoppa Gustav Jönsson för att tala om att fönsterblecket var klar men denne stannade inte. Hon minns svagt att hon tidigare sagt i förhör att maken kom hem slutligt kl 17.30.

Ascension Fernandez Coto Jönsson har uppgett att hon stod vid biblioteksfönstret, ca 70 meter från Mejeriflygeln, och tittade efter Henrik Jönsson och Adriana Berglund. De skulle äta middag kl 18.00 och hon tittade ut för att se om de var på väg. Hon är nästan helt säker på att hon såg de tre litauerna utanför sitt hus. Någon stod och någon satt. Hon såg inga ansikten. Gustav Jönsson kom till huvudbyggnaden kl 19.00.

Gustav Jönsson har uppgett att hans dotter övningskörde. Det är smalt när man kör in genom grindstolparna mitt emot Mejeriflygeln så han var upptagen med att hålla uppsikt. Han såg inte om det satt någon utanför Mejeriflygeln. Han tror att han åkte från sin far runt kl 20.00 Han har inget minne av att han åkte till Gum där emellan.

Tingsrättens bedömning

Genom den skriftliga bevisningen är det klart att Nerijus Bilevicius och hans fru var och handlade i Källby strax efter kl 20.00. Det finns heller ingen anledning att betvivla att Nerijus Belivicius varit i Gum på eftermiddagen för att sätta upp ett fönsterbleck. Förhöret med Ascension Fernandez Coto Jönsson ger inte stöd för annat än att det kan ha varit Nerijus Bilevicius som hon såg kl 18.00 utanför sin bostad. Hennes uppgift stämmer inte överens med vad Irina Bileviciene uppgett om tider men dennas vittnesmål har varit mycket osäkert och vagt. Av den datortrafik som konstaterats på Nerijus Bilevicius och hans frus dator framgår att det finns tre konton på skype. Mellan kl 19.35 och 19.51 har det kopplats upp ett livesamtal mellan användaren "zemcuzynka" och användaren "jurate6173". Personen som har skypekontot "zemcuzynka" på den undersökta datorn är en kvinna, född 1981. Det

finns således ingen klar uppgift som stöder Nerijus Bilevicius påstående att han var hemma mellan kl 18.00 och kl 20.00.

Biltrafik i området den 7 juni 2015

I målet är klarlagt att Nerijus Bilevicius har en silvergrå Volkswagen Sharan med litauiska registreringsskyltar.

Av vittnesförhör med *Gustav Jönsson* framgår att han och hans dotter passerade ladan och cafeét på väg från Västerplana till huvudbyggnaden på Blomberg strax innan kl 19. Dottern Victoria Jönsson övningskörde. Gustav Jönsson reagerade på att det stod en moped på parkeringen vid cafeét och en ljus arbetsbil eller skåpbil vid portarna till ladan. Han vill minnas att dörrarna till ladan stod på sniskan. Han mötte sin bror i allén och de stannade och bytte några ord. Även *Victoria Jönsson* har erinrat sig en moped och en ljus bil vid ladan. Hon har inte närmare kunnat uppge vid vilken tid hon och fadern passerade förbi ladan. Av vittnesförhöret med *Henrik Jönsson* framgår att denne lämnade middagen på Blomberg strax innan kl 19 för att åka till sin vän Andreas Eriksson. Han mötte sin bror i allén och de växlade några ord. När Henrik Jönsson passerade förbi ladan såg han ingen bil. Han har uppgett att han borde ha sett en bil om det stått en där då han är mycket observant på fordon då det varit ett antal stölder på Blomberg. Vittnet *Andreas Eriksson* har bekräftat att Henrik Jönsson kom till honom omkring kl 19. Han pratade i telefon då Henrik Jönsson kom och han har kontrollerat att samtalet varade mellan kl 18.37 och 19.04. Det tar sex till åtta minuter att köra från Blomberg till hans bostad.

Lars Broman har uppgett att han var på picknick vid Martorpsfallen. Han och hans flickvän satte sig i bilen och körde mot Västerplana väg 2720. Plötsligt kom en bil ut med hög hastighet från en grusväg. Det dammade kring bilen. Han såg att bilen hade en utländsk registreringsskylt och att ena bokstaven var L. Bilen var en kombi och liksom oval i formen. Bilen slutade tvärt där bak. Bilen hade en ljusare färgton.

Målenhet 2

Han uppfattade att det fanns en person i bilen. Han och flickvännen tog kort vid Martorpsfallen kl 18.34. Sedan de promenerat till bilen borde klockan ha varit mellan 19 och 19.15 då de mötte bilen. Han och flickvännen fortsatte till Munkängarna och strosade runt där. Kl 19.30 tog de ett kort där. På vägen hem, mellan Munkängarna och Blomberg, mötte de en annan utlandsregistrerad bil. Den var blå och en man körde. I baksätet satt en kvinna och lutade sig mot fönstret. Klockan kan då ha varit runt 20.00.

Malin Björkholm har bekräftat att det körde ut en ljus bil från en grusväg till vänster i hög fart vid kl 19.00 -19.10. Även hon såg den blå bilen ca kl 20.15 då de åkte från Munkängarna. Hon reagerade på att kvinnan satt i baksätet bakom mannen och inte bredvid honom. Mannen var mörk och kvinnan ljus. Kvinnan såg nedstämd och ledsen ut och lutade sig mot rutan.

Slutligen har *Annika Hedvall* beskrivit hur hon befann sig i trädgården till fastigheten Skogen då hon bestämde sig för att gå en kort promenad med sina två hundar. Den ena hunden var okopplad. Efter en liten promenad kom hon ut mot grusvägen som går mellan slottet och väg 2720. Hon hörde en bil komma i hög fart från Martorpshållet. Hon minns inte om hon kopplade hunden eller tog upp den. Hon stod vid vägkanten när en bil passerade i hög fart. Hon kände igen bilen som tillhörande de litauiska bröderna. Hon vinkade och hälsade. Det var en av bröderna som körde. Hon skulle säga att det var den äldre av bröderna som körde. Han bar solglasögon. Klockan kan ha varit mellan 19.30 till 19.45. Hon har flera gånger passerat förbi Mejeriflygeln och hälsat på de boende från Litauen. Hon kände därför väl igen bilen och personen som körde. Denne hade rutan nervevad och vinkade till henne.

Tingsrättens bedömning

Rent tidsmässigt kan man konstatera att det är fullt möjligt att begå ett brott på Blomberg efter kl 18.30, lämna platsen vid 19-tiden, sladda ut från grusvägen mot väg 2720 kl 19.10 samt passera samma väg tillbaka efter kl 19.30. Graverande för Nerijus Bilevicius är att bilen som vittnena iakttagit kl 19.00-19.10 var utlandsregistrerad och kom från en liten grusväg som inte torde trafikeras av särskilt många icke boende i området samt den omständigheten att Annika Hedvall med bestämdhet uppgett att den bil som kom från Martorpshället i hög fart var de litauiska brödernas bil samt att det med största sannolikhet var den äldre brodern som körde. Samtliga omständigheter tyder således på att Nerijus Belivicius inte varit hemma i sin bostad hela tiden mellan kl 18.00 och kl 20.00 utan tvärtom att det varit han som kört sin bil fram och tillbaka till Martorp runt 19.00 till 19.30 -tiden.

Gärningsmannaprofil samt eventuellt motiv till gärningen?

I mitten av veckan efter den 7 juni 2015 kopplades polisens gärningsmannaprofilgrupp in.

Michael Schönhoff har omvittnat i huvudsak följande: Då han besökt de olika platserna på Kinnekulle gjorde han bedömningen att det måste röra sig om en gärningsman som var bekant med närområdet. Ladan bedömdes vara brottsplatsen och det förhållandet att kroppen flyttats tydde på att någon känt till vägarna i området. Även fynden som hittades utmed en grusväg tydde på att det inte var någon som var obekant med området som utfört gärningen. Vad gäller avföringen som hittades i ladan är det inte ovanligt att en gärningsman i samband med ett brott får ett sådant adrenalinpåslag att denne måste tömma tarmen på platsen.

Nicklas Långström har omvittnat i huvudsak följande: Han har bland annat arbetat inom kriminalvården och studerat varför personer hamnar i grov våldsproblematik.

Målenhet 2

Han har studerat fallserier från utlandet där man identifierat sexuella motiv i dödligt våld där det inte finns tecken på samlag eller samlagsliknande handlingar. Själva kontrollen över brottsoffret och att utsätta det för dominans kan innebära en stark sexuell upphetsning. Det kan räcka att gärningsmannen tittar på blottade bröst eller könsorgan. De som gör sig skyldiga till ett sexuellt motiverat brott är förvånansvärt ofta personer som inte har någon tidigare känd brottslighet. Ca 30-40 procent av personerna är ostraffade. Det är ovanligt att dödligt våld mot kvinnor har ett sexuellt motiv men det förekommer i 1-4 procent av fallen. Det kan handla om något fall per år i Sverige. I fallstudier finns beskrivet att tejpande av ett offer kan vara ett sätt att uppleva en sexuell fantasi. Ett övervåld kan vara ett gestaltande av en sexuell fantasi. Det är svårt att säga om en person laddat en längre tid inför en gärning eller om den sker i stundens ingivelse. Offret kan vara slumpmässigt utvalt men kan också vara utvalt och förföljt en längre tid. Förövarna är män som ofta har en social anpassning med arbete, partner och barn. Det handlar inte om utslagna personer. Oftast har de inte någon högre utbildning utan arbetar som hantverkare eller chaufförer. Det mesta tyder på att det är personer som är tillbakadragna. Ofta kan de lida av en sexuell upptagenhet med ett tvångsmässigt onanerande eller konsumtion av porr.

Händelsen den 6 juni 2015 vid kopplingsstationen

Åklagaren har gjort gällande att händelsen vid kopplingsstationen visar att det varit Nerijus Belivicius som sökt kontakt med en kvinna eventuellt i avsikt att föröva brott mot henne.

Av bilder från övervakningskamera hos Handlarn i Källby framgår att Nerijus Belivicius den 6 juni 2015 kl 19.21 lämnade butiken. Utmed vägen mot Blomberg finns en nedlagd kopplingsstation några hundra meter innan Blomberg. Åklagaren har gjort gällande att Nerijus Belivicius stannat en kvinna vid kopplingsstationen.

Målenhet 2

Nerijus Belivicius har bestämt förnekat att han stannat någon kvinna. Han har uppgett att han åkte raka vägen hem. Den kvinna som påstår att han stoppat henne är samma kvinna som hans arbetsgivare Arne Jönsson tidigare under dagen presenterat som sin svärdotter. Det var hans fru som talade om för honom att Arne Jönssons svärdotter stoppats av en man.

Adriana Berglund har uppgett att hon var ute och sprang på vägen som går mellan Källby och Blomberg. Vid ett litet elhus stod en bil parkerad på högra sidan av vägen. I höjd med bilen såg hon en man som vinkade åt henne. Hon hade tidigare under dagen gått runt med sin svärfar och tittat på den nya byggnationen i ladan och då på långt håll sett några litauer som jobbade där. Hon tyckte därför att det var en av Arne Jönssons anställda som stod utmed vägen och behövde hjälp. Mannen frågade efter vägen till Medelplana. Hon tog upp en karta i mobilen och visade mannen. Mannen pratade knackig engelska. Han sa att han inte förstod utan ville att hon skulle följa med till hans bil och visa på hans karta. Hon kände ett visst obehag då mannen var svettig och stressad. Hon blev inte rädd och mannen var inte otrevlig. Hon valde dock att fortsätta springa och lämnade mannen. Mannen hade en typ av hantverkarbil. Hon tror den var tvåsitsig. Bilen var ljus och inte så hög. Hon hade en känsla av att det fanns någon logga på bilen. Vid fotokonfrontation var hon osäker. Nu är hon helt säker på att det var Nerijus Belivicius hon pratade med. Hon har inte tittat på bilder i media då hon inte ville låta sig påverkas.

Claes Bennhage har i denna del berättat att han vet att *Adriana Berglund* sände en bild till sin svärfar på en vit Caddy eller en vit Citroen.

Tingsrättens bedömning

Tingsrätten drar beträffande en eventuell gärningsman inte större slutsatser av den framförda bevisningen än att det med hänsyn till brottsplats och fyndplats av

Målenhet 2

kroppen sannolikt är en gärningsman som är väl förtrogen med de aktuella platserna. En person som inte kände till grusvägen ut till Martorpsvägen samt byssjan på Martorp hade knappast av en händelse hittat den.

Vad gäller eventuellt motiv kan man av Nicklas Långströms uppgifter dra slutsatsen att det kan röra sig om ett sexuellt motiv till gärningen, särskilt mot bakgrund av det förhållandet att Lisa Holms byxor och trosor var neddragna till anklarna då hon anträffades liksom att hennes tröja och bh var uppdragna. Det är enligt tingsrättens mening helt uteslutet att kläderna kunnat dras upp respektive ner exempelvis genom att kroppen dragits eller släpats. Kläderna måste ha rubbats av annan person.

I utredningen har framkommit att i en bärbar dator som tagits i beslag hos Nerijus Belivicius och hans hustru påträffades ca 1 500 bilder med pornografi, varav tolv bilder med pornografi med våldsinslag såsom bundna kvinnor m.m. Nerijus Belivicius har berättat att han och hans hustru tillsammans tittat på pornografi men aldrig någon med våldsinslag.

Huruvida Nerijus Belivicius faktiskt tittat på våldsporr går inte att utröna. Tingsrätten nöjer sig därför med att konstatera att sådan samt stora mängder bilder av annan pornografi finns i den beslagtagna datorn. Detta samt det förhållandet att Nerijus Belivicius faktiskt onanerat flera gånger i ett rum intill den s.k. slaktavdelningen gör att han stämmer väl in på den gärningsmannaprofil som Nicklas Långström presenterat samt att motivet till brottet kan ha varit sexuellt.

Vad gäller Nerijus Belivicius som person har genom förhören med *Lars Åslund*, *Claes Bennhage* och *Lena Lennström* framkommit att denne varit mycket omtyckt som arbetskamrat och granne. Nerijus Belivicius har beskrivits som skötsam och duktig i sitt arbete. Ingen av de hörda har emellertid umgåtts närmare med Nerijus Belivicius utan beskrivit honom som tillbakadragen vad gäller sitt privatliv. Det finns således inget i hans person som talar vare sig för eller emot att han kan vara

gärningsmannen. Hans beteende under natten till den 8 juni 2015 och veckan från till den 12 juni 2015 har heller inte avvikt från ett normalt beteende.

Vad gäller händelsen vid kopplingsstationen får denna bedömas med stor försiktighet. Adriana Berglund var vid fotokonfrontation osäker på mannens utseende. Hon har beskrivit en bil som inte stämmer helt överens med utseendet på Nerijus Belivicius bil. Dessutom ska beaktas att bilder på Nerijus Belivicius funnits i media varför Adriana Berglund kan ha påverkats. Det finns således ett utrymme för att Adriana Berglund fyra månader senare kan ha tagit fel på person då hon pekat ut Nerijus Belivicius som den man hon talade med vid kopplingsstationen. Händelsen ger därför inget stöd till påståendet att det varit Nerijus Belivicius som sökt kontakt med en kvinna, eventuellt med brottsligt syfte.

Nerijus Belivicius besök på Martorp den 12 juni 2015

Vittnet *Björn Sahl* var engagerad i sökandet efter Lisa Holm genom Missing people. Han har uppgett att han var på plats och sökte den 11 och 12 juni 2015. På fredagen den 12 juni 2015 började de att söka kring Blombergs huvudbyggnad. Han gick förbi Mejeriflygeln ett par gånger och hälsade bland annat på en man med hängslebyxor. Vid 15-tiden begav han sig till Martorp och mötte där en annan grupp ur Missing people. Några sökte i utkanterna av Martorp medan han och ett par till stod på gårdsplanen då en blåsilvrig bil med två personer i körde in på gården. Två män steg ur bilen och en gick mot personalutrymmena på Martorp. Den andra mannen, som han kände igen som mannen med hängslebyxor han tidigare hälsat på, kom fram mot honom. Mannen pratade med honom på dålig engelska. Han uppfattade att mannen sa något om att militär och polis redan varit där och sökt. Mannen pekade mot byssjan och rishögen och sa att det var klart där. Han tror mannen sa något om ”waste of time”. Den andre mannen kom ut från personalutrymmena med en högaffel och en plastburk. De två männen gick mot en gödselhög och ställde sig där och skyfflade gödsel planlöst. Han upplevde det som

Målenhet 2

att männen stod och tittade vad han och hans kollegor gjorde. Han tyckte att det fanns flera intressanta platser att leta efter Lisa Holm på vid Martorp. Han tänkte kalla in folk för att göra ett brett sök. Han och en hundförare öppnade dörren till byssjan och konstaterade att det luktade mögel och gammal sommarstuga. Han stod utanför och tittade in i ett omklädningsrum. Han vet inte om männen i den silvriga bilen var kvar på Martorp då han öppnade dörren till byssjan. Han och kollegan gick därifrån och hittade i en jordhög utanför ett nedgrävt kadaver. Han kontaktade då polisen. Lite senare hittade en person Lisa Holms jacka i en rishög. Det är riktigt att det funnits militärfordon på Martorp dagen innan.

Nerijus Belivicius har bekräftat att han känner till Martorp väl då han arbetat med byggnadsarbeten där. I personalutrymmena på Martorp har han och hans bror sina verktyg. Han har aldrig varit inne i byssjan. På fredagen åkte han och hans bror till Martorp för att leta mask till fiske. De hittade ett par maskar på Martorp. Det var bara brodern som gick och fiskade den dagen. – Det är riktigt att han pratade med någon på Martorp. Han tror det var en person från Missing people. Han sa att ”här har de redan letat” eller ”militärerna har letat genom Martorp”. Han vet inte varför han sa så. Han vet att Claes Bennhage hade sagt till honom att militär sökt på platsen.

Claes Bennhage har bekräftat att han kan ha sagt till *Nerijus Belivicius* att det varit militärer på Martorp.

Tingsrättens bedömning

Att det varit *Nerijus Belivicius* som talat med Björn Sahl är klarlagt genom hans egna uppgifter. *Nerijus Belivicius* har också bekräftat att han sagt att det varit militärer på Martorp, ett påstående som inte var osant då det både av Claes Bennhages uppgifter och Björn Sahls utsaga framgår att det syns militärer på Martorp dagen innan. Frågan är om *Nerijus Belivicius* sagt något annat om

Målenhet 2

militären och Martorp. Man kan även fråga sig varför han överhuvudtaget gått fram till Björn Sahl och yttrat något om letande och militärer.

Exakt vad som sas av Nerijus Belivicius har inte gått att utröna. Det ska också beaktas att det finns utrymme för missuppfattningar då vare sig Nerijus Belivicius eller Björn Sahl har engelska som modersmål. Björn Sahl har inte heller varit helt säker på hur orden föll. Denne har dock varit säker på att Nerijus Belivicius yttranden haft innebörden att det var slöseri med tiden då Martorp redan letats igenom. Detta talar givetvis för att Nerijus Belivicius inte velat att vidare sökning skedde på Martorp. Även beteendet att iaktta Björn Sahl med kollegor talar för att Nerijus Belivicius var orolig för hur sökandet på Martorp skulle utfalla. Detta ger ett visst stöd för åklagarens talan.

Övriga omständigheter kring Nerijus Belevicius

Av Nerijus Belivicius egna uppgifter framgår att det var han som hittade Lisa Holms handske i ladan på måndagsmorgonen. Handsken låg enligt honom synligt invid den brunn där han och hans bror pumpade ur vatten. Frågan är om det funnits utrymme för Nerijus Belivicius att gömma handsken eller om han överhuvudtaget insett att det var Lisa Holms handske. Denna omständighet finns ingen förklaring till och varken styrker eller motbevisar det gärningspåstående åklagaren fört fram.

En annan märklig omständighet som tingsrätten inte fått något svar på är vem som lagt eller kastat ut de fynd som gjordes utmed en liten markväg mot Martorp. Fynden var alla saker som härrörde från Lisa Holm. Någon annan persons dna än Lisa Holms finns inte på sakerna. Har gärningsmannen lagt ut sakerna och i så fall när? Kan det finns någon annan än gärningsmannen som har lagt ut sakerna? Tingsrätten har inte funnit någon rimlig förklaring till fynden. Omständigheten talar dock varken för eller emot Nerijus Belivicius som gärningsman.

En samlad bedömning i ansvarsdelen

Tingsrätten har kommit fram till att mycket talar för att Lisa Holm berövats livet genom hängning. Emellertid finns ett utrymme för att gärningsmannen först anbringat en snara kring hennes hals och dragit åt och därefter hängt upp henne, möjligen efter det att hon förlorat medvetandet. I vilken fas döden inträffat är omöjligt att fastslå. Tingsrätten stannar därför för att dödsorsaken är en strypning som övergått i en hängning.

Mot bakgrund av de fynd som gjorts i ladan på Blomberg, särskilt i slaktavdelningen där dna och hårstrå från Lisa Holm hittats, råder det ingen som helst tvekan om att Lisa Holm dödats och varit upphängd i förrummet till slaktavdelningen.

Tingsrätten har kommit fram till att Lisa Holm måste ha dödats och hängt i det aktuella förrummet i ladan under kvällen den 7 juni 2015. Efter att Stefan Holm kommit till platsen och en stund senare polis har det varit omöjligt för en gärningsman att obemärkt ta sig in i förrummet och där strypa och hänga upp Lisa Holm. Tingsrätten har också kommit fram till att Lisa Holms kropp måste ha placerats i klädskalet i byssjan på Martorp samma kväll innan likstelheten inträtt.

Den tekniska bevisningen talar med styrka för att Nerijus Belivicius avsatt en blodbesudling på det rör där Lisa Holm hängt upp. Blodbesudlingen måste enligt NFC ha kommit från färskt vått blod varför Nerijus Belivicius förklaring, att han tidigare jobbat i lokalerna och då avsatt blod, inte är rimlig. Likaså har Nerijus Belivicius dna kunnat påvisas på repstumparna i slaktavdelningen samt på inte mindre än tio ställen på Lisa Holms kläder. Dna-fyndet har avsatts på insidan av vissa klädesplagg. Även på Lisa Holms jacka har en blodbesudling härrörande från färskt vått blod återfunnits. Blodet har visat sig komma från Nerijus Belivicius. Han

Målenhet 2

har inte kunnat lämna någon förklaring till fynden. Att beakta är också att på de fynd som gjorts har det inte förekommit någon okänd dna-profil.

Nerijus Bilevicius har inte något alibi för tiden mellan kl 18.00 till kl 20.00 den 7 juni 2015.

Vittnesuppgifter gör att det kan fastställas att en ljus arbetsbil stod utanför ladan strax innan kl 19.00. Några minuter senare var bilen borta. Runt kl 19.10 observerades en ljus kombi med en utländsk registreringsskylt med bokstaven L då den med hög hastighet sladdade ut från grusvägen från Blomberg och på väg mot Martorp. Det fanns en person i bilen. Slutligen finns en vittnesuppgift om att de litauiska brödernas bil passerade på grusvägen från Martorp mot Blomberg kl 19.30 till 19.45. Vittnet har uppgett att det var den äldre av bröderna som körde, dvs. Nerijus Bilevicius.

Den gärningsmannaprofil som presenterats stämmer överens med Nerijus Bilevicius person. Han har varit väl förtrogen med brottsplatsen, fyndplatsen och vägar däremellan. Motivet till gärningen har varit sexuellt. Denna slutsats kan man dra av det förhållandet att Lisa Holms kläder var i oordning. I Nerijus Bilevicius dator har återfunnits pornografiskt material. Tekniska fynd gör också att det är klarlagt att Nerijus Bilevicius ett flertal gånger onanerat på väggar, golv och i en lampkupa i ladans slaktavdelning.

Slutligen har Nerijus Bilevicius beteende vid Martorp den 12 juni 2015 varit märkligt. Hans agerande talar för att han inte velat att vidare sökning efter Lisa Holm skulle ske på Martorp.

Den samlade bevisningen styrker åklagarens gärningspåstående. Det har inte framkommit något som talar för att en annan gärningsman än Nerijus Bilevicius kunnat vara aktuell. Tingsrättens slutsats är därför att det är ställt utom rimligt tvivel

att det varit Nerijus Bilevicius som med avsikt berövat Lisa Holm livet på sätt åklagaren påstått. Gärningen kan inte bedömas som mindre grov. Nerijus Bilevicius ska därför dömas för mord.

PÅFÖLJDEN

Nerijus Bilevicius är tidigare ostraffad. Av yttrande från frivården framgår att han lever ett välordnat liv med fast arbete, bostad samt familj. Han har inga missbruksproblem, hans psykiska hälsa är god och det finns inte någon känd historia av antisocialt beteende. Enligt frivården framkommer inget som tyder på ett mönster av aggressivitet, någon spännings- eller lustsökande personlighet, impulsivitet eller annat gränsöverskridande beteende. Nerijus Bilevicius har inte uttryckt några kriminella tankemönster eller attityder/värderingar som stödjer kriminalitet.

Nerijus Bilevicius döms för mord. Enligt 3 kap 1 § brottsbalken ska straffet för mord vara fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller, om omständigheterna är försvårande, på livstid.

Straffet för mord har varit föremål för flera lagstiftningsåtgärder under senare år. Den senaste lagändringen, då lagrummet fick sin nuvarande lydelse, trädde i kraft den 1 juli 2014. Enligt kommentaren till Brottsbalken var avsikten med denna ändring uttryckligen att göra fängelse på livstid till det ”normala” straffet för mord. I den proposition som föregick ändringen, prop. 2013/14:194, framgår bland annat följande.

Regeringen föreslår att straffet för mord skärps. Mord bör bestraffas med livstids fängelse om omständigheterna är försvårande. Försvårande omständigheter har tidigare i princip endast medfört ett längre tidsbestämt straff. Syftet med ändringen är att livstidsstraffet ska kunna användas i betydligt större utsträckning och utgöra ett normalstraff i den bemärkelsen att det förutses dömas ut i en majoritet av fallen.

Målenhet 2

I kommentaren uttalas följande i fråga om vilka omständigheter som enligt praxis bör anses som försvårande. Till att börja med slås fast att domstolen, vid bestämmande av straffets längd, ska göra en helhetsbedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet och även beakta att dessa kan föreligga i olika grad. Det konstateras att det inte alltid av domarna går att med säkerhet utläsa vilka förhållanden som varit avgörande för att ett visst antal år alternativt livstids fängelse har valts. De omständigheter som dock kan utkristalliseras är följande. Att brottet har föregåtts av noggrann planering eller har präglats av särskild förslagenhet, att gärningen har varit särskilt hänsynslös genom att den har medfört ett svårt lidande för brottsoffret, att brottet har riktat sig mot en närstående och att brottsoffret har befunnit sig i en skyddslös ställning. Följande faktorer kan också inrymmas i den mer generella skrivningen ”att gärningen har varit särskilt hänsynslös genom att den har medfört ett svårt lidande för brottsoffret” och bör alltså tala för ett livstidsstraff; nämligen att våldet har varit kraftigt, att offret har tillfogats omfattande eller allvarliga skador, att offret har upplevt svår smärta, att offret har känt stark dödsångest, att gärningen har haft karaktären av avrättning och att förloppet har varit utdraget. Sådana omständigheter kan därför tala för att straffvärdet är så högt att påföljden ska bestämmas till fängelse på livstid.

I det här fallet är omständigheterna försvårande. Lisa Holm var endast 17 år gammal och fysiskt underlägsen Nerijus Belivicius. Han har visat stor hänsynslöshet mot Lisa Holm som haft svårt att värja sig. Han har agerat förslaget och avsikten måste hela tiden ha varit att döda sitt offer. Lisa Holm har övermannats i porten till ladan där örhänget anträffats. Hon måste därefter ha förflyttats till slaktavdelningen där hon hängts upp. Även om det inte rört sig om en längre tidsrymd måste Lisa Holm ha känt sig maktlös och kämpat för sitt liv. Nerijus Belivicius har sannolikt efter det att Lisa Holm hängts upp dragit ner respektive upp hennes kläder. Han har senare hanterat kroppen vårdslöst då han gömt den. Samtliga omständigheter medför att Nerijus Belivicius genom gärningen visat stor hänsynslöshet. Straffet bestäms därför till fängelse på livstid.

SKADESTÅND

Då Nerijus Belivicius döms för mord på Lisa Holm ska han betala skadestånd till hennes föräldrar och syster. De begärda beloppen är skäliga enligt Nerijus Belivicius. Han ska därför betala 50 000 kr till vardera Helena Holm, Stefan Holm och Stina Holm.

DE SÄRSKILDA YRKANDENA

Yrkandena om beslag samt fortsatt avspärrning av ladan på Blomberg är lagligen grundade . De ska därför bifallas.

UTVISNINGSFRÅGAN

Nerijus Belivicius har uppgett att hans avsikt är att aldrig mer återvända till Sverige.

Av yttrande från Migrationsverket framgår att det inte föreligger något hinder mot att utvisa Nerijus Belivicius ur riket trots att han är EES-medborgare.

Då Nerijus Belivicius döms för mord finns förutsättningar enligt 8 a kap 5 § utlänningslagen att utvisa honom ur riket med hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Då straffvärdet för brottet mord i detta fall är livstid ska återreseförbudet vara obegränsat.

HÄKTNINGSFRÅGAN

Nerijus Belivicius ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom då det för brottet mord inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och det inte är uppenbart att skäl till häktning saknas.

ERSÄTTNING TILL FÖRSVARARE OCH MÅLSÄGANDEBITRÄDE

Advokat Rönnbäck har yrkat ersättning av allmänna medel med 903 396 kr, varav 583 296 kr för 448 timmars arbete. Tingsrätten finner den yrkade ersättningen för arbete skälig liksom yrkad ersättning för kostnader för resor och tolkar. Därutöver har advokat Rönnbäck yrkat ersättning för utlägg till partssakkunniga vittnet Jan Olsson med 36 966 kr plus 2 180 kr, till partssakkunniga vittnet Pål Johansson med 2 000 kr och till partssakkunniga vittnet Martina Olsson Frisk med 13 250 kr. En offentlig försvarare har enligt 21 kap 10 § rättegångsbalken rätt till skälig ersättning för bland annat utlägg som uppdraget krävt. I frågavarande kostnader utgör dock inte ersättningsgilla utlägg i paragrafens mening. Sådana kostnader kan istället under vissa förutsättningar bli ersättningsgilla enligt 31 kap rättegångsbalken som den tilltalades kostnad. Detta är dock inte aktuellt då åtalet inte ogillats. Advokat Rönnbäcks begäran i denna del ska därför avslås. Efter rättelse av felräkning tillerkänns advokat Rönnbäck 46 007 kr för tidsspillan 38 timmar 30 minuter.

Advokat Brandtler har yrkat ersättning av allmänna medel med 165 966 kr, varav 130 200 kr för 100 timmars arbete. Den yrkade ersättningen är skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 400)

Överklagandeskrift, ställd till Göta hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 8 december 2015.

Anna-Karin Lundberg

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se aktilaga

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19800363-1416	Datum för dom/beslut 2015-11-17
Efternamn Bilevicius	Förnamn Nerijus

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2015-06-13	
------------	--

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § straffföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 1
Rotel 13

PROTOKOLL

2015-12-03 och
2015-12-04
Föredragning i
Jönköping

Aktbilaga 3
Mål nr Ö 3333-15

RÄTTEN

Hovrättsråden Carl-Gustav Ohlson (referent) och Maud Olander Blom samt tf.
hovrättsassessorn Lena Nilsson

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen Emil Andersson

KLAGANDE

Kent Nilsson, med uppgiven e-postadress quarrel@live.se

SAKEN

Utlämnande av allmän handling

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skarborgs tingsrätts beslut 2015-11-13 med diarienummer 2015-114, se bilaga A

Målet föredras och följande antecknas.

Målet gäller utfäende av allmänna handlingar, närmare bestämt samtliga sidor i aktbilaga 89 i Skarborgs tingsrätts mål B 1902-15. Aktbilagan är en del av förundersökningsprotokollet och är där betecknad "Protokollsbilaga". Den omfattar 126 sidor. De två första sidorna, onummerade, består av en innehållsförteckning till aktbilagan. De följande sidorna är löpande sidnummerade från 1 till 124. Dessa sidor utgörs av

- brottsanmälan (s. 1-7),
- av polisen upprättat "Protokoll över dödsfallsundersökning/obduktion" (s. 8-25; fortsättningsvis betecknat obduktionsprotokoll I),
- "Utvidgad rättsmedicinsk obduktion" från Rättsmedicinalverket (s. 26-43; fortsättningsvis betecknad obduktionsprotokoll II),
- "Protokoll över platsundersökning - kroppen" (s. 44-54; fortsättningsvis betecknat platsprotokoll I),

Dok.Id 224471

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2223 550 02 Jönköping	Hovrättsgränd 4	036-15 69 00 E-post: gota.hovratt@dom.se www.gotahovratt.se	036-15 65 36	måndag – fredag 08:00-16:00

- "Protokoll över platsundersökning Martorps gård - arbetsbod" (s. 55-81; fortsättningsvis betecknat platsprotokoll II),
- fotobilaga använd vid förhör (s. 82-85),
- uppsatsen "Adult Male-on-Female Stranger Sexual Homicide: A Descriptive (Baseline) Study From Great Britain" av Paul V. Greenall och Clare Richardson (s. 86-105),
- uppsatsen "A psychological and developmental profile of sexual murderers: A systematic review" av Jonathan James och Jean Proulx (s. 106-121) samt
- personaliasidor avseende den misstänkte jämte sida ang. delgivning av förundersökningshandlingar (s. 122-124).

Alla sidhänvisningar i det följande hänför sig till den löpande sidnumreringen.

Den 11 november 2015 begärde en anonym person med e-postadressen quarrel@live.se att få ta del av aktbilaga 89. Den 13 november 2015 avlog tingsrätten, i beslut med diarienummer 2015-114, nämnda begäran. Samma dag avlog tingsrätten även en begäran från en annan person om att få ta del av handlingar från bl.a. aktbilaga 89; detta beslut fick diarienummer 2015-115.

Beslutet med diarienummer 2015-115 överklagades till Göta hovrätt. I överklagandet hade klaganden bland annat uppgett att vissa av de uppgifter som framgår av aktbilaga 89 hade "dragits" vid förhör med rättsläkaren Martina Olsson Frisk under tingsrättens huvudförhandling och att förhöret hade ägt rum inför öppna dörrar. I beslut, meddelat den 17 november 2015 i mål Ö 3146-15, uttalade hovrätten bl.a. att det ankommer på tingsrätten att som första instans, utifrån de nya uppgifter som lämnats i hovrätten, göra en bedömning av i vilka delar aktbilaga 89 innefattar uppgifter som inte längre omfattas av sekretess.

Den 30 november inkom ett överklagande från Kent Nilsson, med uppgiven e-postadress quarrel@live.se, avseende tingsrättens beslut med diarienummer 2015-114.

Enligt uppgift från tingsrätten föranledde hovrättens beslut den 17 november 2015 att tingsrätten lämnade ut fyra sidor, helt eller delvis, från aktbilaga 89 till den person som överklagat beslutet med diarienummer 2015-115. I samband med att Kent Nilsson överklagade beslutet med diarienummer 2015-114 kom tingsrätten att lämna ut motsvarande sidor även till honom. Något skriftligt beslut upprättades aldrig beträffande utlämnandet av dessa handlingar. Utlämnandet avsåg s. 29 punkten 17 och s. 30 punkten 18 ur obduktionsprotokoll II samt s. 44 och 45 ur platsprotokoll I.

Kent Nilsson har i hovrätten begärt att få ta del av aktbilaga 89 i sin helhet eller, i andra hand, texten i aktbilagan. För det fall dessa yrkanden inte bifalls, har Kent Nilsson begärt att få ta del av så mycket av aktbilagan som kan offentliggöras utan att enskild eller närstående kan lida skada eller men.

Tingsrätten har upplyst att även förhöret med överläkaren Adam Berkowicz, som hade utfört den utvidgade rättsmedicinska obduktionen (anm: obduktionprotokoll II), skedde när förhandlingen var offentlig.

Efter föredragningen fattar hovrätten följande

BESLUT

som meddelas den 11 december 2015

1. Med ändring av tingsrättens beslut förordnar hovrätten att följande uppgifter i tingsrättens aktbilaga 89 ska lämnas ut:
 - innehållsförteckningen (de två inledande, onummerade, sidorna),
 - brottsanmälan (s. 1-7),
 - obduktionsprotokoll I, såvitt avser all text på s. 8 ovanför bilden på den sidan,
 - obduktionsprotokoll II, såvitt avser s. 26 utom personnummer, s. 27, s. 28 fram till och med rubriken Yttre undersökning, s. 29 punkten 17, s. 30 punkten 18, s. 32 punkterna 31 och 32, s. 34 punkten 54, s. 39 rubriken Rättsmedicinsk dataskiktröntgenundersökning och de därpå följande fyra raderna, s. 40 fram t.o.m. rubriken Övriga fynd utom såvitt avser personnummer och s. 41,

- platsprotokoll I, såvitt avser s. 44, s. 45, s. 51 texten ovanför rubriken Materialförteckning, s. 52 fram t.o.m. rubriken Jämförelseprov för DNA-analys, s. 53 texten fr.o.m. material märkt 5503/26565-15/S040 och s. 54,
- platsprotokoll II, såvitt avser s. 55-60, s. 61 texten från och med "Kläder som...", s. 63-65, s. 66 texten ovanför rubriken "Gods", s. 67, s. 70-77, s. 78 ovanför rubriken Materialförteckning, s. 79 fram t.o.m. rubriken Jämförelseprov för DNA-analys, s. 80 fr.o.m. material märkt 5503/26565-15/S040 och s. 81,
- fotobilaga, såvitt avser s. 82,
- uppsatsen "Adult Male-on-Female Stranger Sexual Homicide: A Descriptive (Baseline) Study From Great Britain" av Paul V. Greenall och Clare Richardson (s. 86-105),
- uppsatsen "A psychological and developmental profile of sexual murderers: A systematic review" av Jonathan James och Jean Proulx (s. 106-121) samt
- personaliasidor avseende den misstänkte jämte sida ang. delgivning av förundersökningshandlingar (s. 122-124).

Hovrätten anmärker att s. 29 punkten 17 och s. 30 punkten 18 enligt uppgift redan är utlämnade utan någon formell ändring av det överklagade beslutet.

2. Det ankommer på tingsrätten att lämna ut handlingarna.

3. Med undanröjande av tingsrättens beslut i övrigt återförvisar hovrätten målet till tingsrätten för förnyad prövning i dessa delar.

Hovrättens skäl för beslutet

När det gäller frågan om sekretess för uppgifterna i obduktionsprotokoll II, dvs. handlingen "Utvidgad rättsmedicinsk obduktion" från Rättsmedicinalverket, bör särskilt beaktas följande bestämmelser. Enligt 25 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, gäller sekretess inom hälso- och sjukvården och i annan medicinsk verksamhet, exempelvis rättsmedicinsk undersökning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne

lider men. I 35 kap. 1 § OSL föreskrivs att sekretess gäller för bl.a. uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider skada eller men och uppgiften förekommer i bl.a. förundersökning i brottmål. Sekretessen enligt 35 kap. 1 § OSL upphör emellertid enligt 35 kap. 7 § OSL att gälla hos förundersökningsmyndigheten om uppgiften lämnas till en domstol med anledning av ett åtal utom i tre undantagsfall. Ett sådant fall är att uppgiften finns i en handling som kommit från en annan myndighet där uppgiften är sekretessreglerad, exempelvis en rättsmedicinsk undersökning från Rättsmedicinalverket. Det innebär att den sekretess som enligt 1 § gäller för sådana uppgifter inte upphör hos förundersökningsmyndigheten även om åtal har väckts. Genom reglerna i 43 kap. 2 § OSL överförs denna sekretess från förundersökningsmyndigheten till domstolen när handlingen överlämnas dit. I sådant fall gäller sekretessen emellertid endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider skada eller men om uppgiften röjs.

När det gäller sekretess för t.ex. vissa andra känsliga bilder eller andra uppgifter i ett förundersökningsprotokoll, men som inte kommer från Rättsmedicinalverket, kan sekretessbestämmelsen i 21 kap. 1 § OSL bli tillämplig. Enligt denna gäller sekretess för uppgift om enskilds hälsa och annan liknande uppgift, om det måste antas att den enskilde eller någon närstående kommer att lida betydande men om uppgiften röjs. Det nu sagda kan alltså gälla bilder och andra uppgifter som polisen själv tagit fram under förundersökningen. Här är det alltså inte fråga om sekretess som förs över från Polismyndigheten till domstolen, när Polismyndigheten lämnar över förundersökningen till domstolen. I stället är bestämmelsen direkt tillämplig hos domstolen, alltså utan tillämpning av regeln i 43 kap. 2 § OSL om överföring av sekretess. Det nu sagda aktualiseras här exempelvis när det gäller obduktionsprotokoll I samt platsprotokoll I och platsprotokoll II.

Vidare ska beaktas att en sekretessbestämmelse som gäller för en uppgift i målet, upphör att var tillämplig i målet, om uppgiften lagts fram vid en offentlig förhandling i målet (se 43 kap. 5 § första stycket OSL). Bakgrunden till detta är följande. Av 5 kap. 1 § andra stycket rättegångsbalken (RB) framgår att en domstol får hålla en

förhandling inom stängda dörrar, om det kan antas att det vid förhandlingen kommer att läggas fram uppgifter för vilka det hos domstolen gäller sekretess som avses i OSL. Ett sådant beslut får meddelas endast om rätten bedömer det vara av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs. Finns uppgifterna i en handling, vilken behandlas under ett förhör utan att förhandlingen då sker bakom stängda dörrar, kan det medföra att uppgifterna blir offentliga.

Vidare ska noteras följande. Sedan en domstol meddelat dom i ett mål fortsätter en sekretessbestämmelse att vara tillämplig endast i den utsträckning som domstolen i domen har förordnat om det (43 kap. 5 § andra stycket OSL). I det här fallet har tingsrätten i sin dom förordnat att sekretessbestämmelserna i 25 kap. 1 § första stycket och 35 kap. 1 § OSL ska fortsätta att vara tillämpliga på de bilder och de handlingar m.m. som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar (aktbilaga 89). Av tingsrättens anteckningar från huvudförhandlingen framgår att åklagaren lagt fram den bevisning som anges i stämningsansökningen. I stämningsansökningen har åklagaren angett såvitt avser uppgifterna i aktbilaga 89 sidorna 8-43, 44-54, 61 och 62. Av tingsrättens anteckningar från huvudförhandlingen framgår att tingsrätten på åklagarens yrkande beslutade att dessa sidor skulle föredras inom stängda dörrar. I övrigt är inte antecknat att någon del av huvudförhandlingen ägt rum bakom stängda dörrar. Av det nu sagda framgår att det vid förhandlingen inte har lagts fram s. 1-7, 55-60 och 63-124 ur aktbil. 89. Emellertid framgår att parterna vid huvudförhandlingen har åberopat och lagt fram skriftlig bevisning utöver aktbilaga 89 och att så skett när förhandlingen har varit offentlig

Slutligen anmärker hovrätten följande. En sekretessbestämmelse som gäller för uppgift i ett mål upphör att vara tillämplig i målet, om uppgiften tas in i en dom utan att domstolen bestämt att sekretessbestämmelsen ändå ska vara tillämplig i fortsättningen (43 kap. 8 § OSL). Här ska anmärkas att tingsrätten inte har bestämt något sådant.

Hovrätten konstaterar att tingsrätten har avslagit sökandens begäran om utfående av aktbilaga 89 i alla delar. Det framstår emellertid som uppenbart att åtskilliga uppgifter i aktbilaga 89 är sådana att de inte omfattas av sekretess enligt någon av de åberopade

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 1

PROTOKOLL
2015-12-03 och
2015-12-04

Ö 3333-15

bestämmelserna i OSL. Uppgifterna ska lämnas ut i dessa delar. Tingsrättens beslut ska ändras i enlighet härmed på det sätt som framgår av hovrättens avgörande.

I övrigt är frågan om ett utlämnande beroende av flera omständigheter. En sådan omständighet är om uppgifterna har röjts under någon del av förhandlingen som varit offentlig. Vad som ligger närmast till hands är därvid förhören med Martina Olsson Frisk och Adam Berkowicz. Vidare ska bedömningen göras mot bakgrund av om uppgifterna är offentliga genom att de lagts fram i den skriftliga bevisning som parterna åberopat utöver aktbilaga 89 och som alltså lagts fram när förhandlingen varit offentlig. Tingsrätten har uppenbarligen inte gjort någon sådan prövning.

Det bör ankomma på tingsrätten att som första instans göra en bedömning av huruvida andra uppgifter, i aktbilaga 89, än de som hovrätten nu tagit ställning till ska utlämnas. Tingsrättens beslut ska därför undanröjas i de delar där hovrätten inte förordnat om utlämnande av uppgifter och målet ska återförvisas till tingsrätten i dessa delar för ny prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B.

Beslutet får överklagas senast den 8 januari 2016

Protokollförelse

Protokollet justerat

SKARABORGS
TINGSRÄTT

ADMINISTRATIVT PROTOKOLL
2015-12-14

2015-134

RÄTTEN: Lagmannen Anna-Karin Lundberg, ordförande

SÖKANDE: Kent Nilsson med uppgiven e-postadress quarrel@live.se

SAKEN: Utlämnande av allmän handling, återförvisat mål från Göta hovrätt

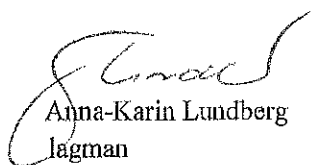
Kent Nilsson har den 11 november 2015 begärt att få ta del av aktbilaga 89 i mål B 1902-15. Tingsrätten avslag hans begäran. I samband med att beslutet överklagats till Göta hovrätt har tingsrätten lämnat ut sid 29 avseende punkt 17 och punkt 18 på sidan 30. Göta hovrätt har numera återförvisat målet till tingsrätten att lämna ut handlingar som framgår av beslutet samt för förnyad prövning beträffande i vart fall vad som röjts vid förhören med rättsläkaren Martina Olsson Frisk och överläkaren Adam Berkowicz.

Tingsrätten meddelar följande

BESLUT

Tingsrätten gör nu ingen annan bedömning än den hovrätten gjort i sitt beslut angående utlämnande av handlingar i aktbilaga 89, se bilaga 1. De i beslutet angivna handlingarna ska därför lämnas ut till Kent Nilsson. Förhören med läkarna Olsson Frisk och Berkowicz lämnas ut i sin helhet i form av ljudfil.

Detta beslut får överklagas till Göta hovrätt. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Anna-Karin Lundberg
lagman

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 25

AVRÄKNINGSUNDERLAG Aktbilaga 110
2016-02-08

Mål nr B 3402-15

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 800363-1416	Datum för dom/beslut 2016-02-08
Efternamn Bilevicius	Förnamn Nerijus

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

Datum 2015-06-13	Datum
---------------------	-------

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Martin Andersson

Dok.Id 225355

Postadress

Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hovrättsgränd 4

Telefon

036-15 69 00

E-post: gota.hovratt@dom.se

www.gotahovratt.se

Telefax

036-15 65 36

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00-16:00

ANVISNINGAR FÖR ÖVERKLAGANDE

Den som vill överklaga ska göra detta skriftligen.

Överklagandet ställs till Högsta domstolen men ska inlämnas eller insändas till hovrätten. Skrivelsen ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges under rubriken "Hur man överklagar". Någon tidsgräns gäller dock inte för beslut om häktning, kvarhållande i häkte, tillstånd till restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud.

Beslutet om skyldighet för någon att ersätta rättegångskostnader, ersättningsbeslut i övrigt samt beslut om avräkning av tiden för frihetsberövande får överklagas utan att man klagat på domen i övrigt.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Kravet på prövningstillstånd gäller dock inte när Justitiekanslern eller någon av Riksdagens ombudsmän överklagar i ett mål där allmänt åtal förs.

Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen; eller
2. det finns synnerliga skäl till en prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd meddelas i ett av två eller flera likartade mål, som samtidigt föreligger för bedömning, kan prövningstillstånd meddelas även i övriga mål.

I överklagandet till Högsta domstolen ska följande uppgifter lämnas

1. klagandens namn, postadress och telefonnummer,
2. den dom eller det beslut som överklagas (dagen för hovrättens avgörande och hovrättens målnummer),
3. den ändring som yrkas i hovrättens avgörande,
4. grunderna för överklagandet med uppgift om i vilket avseende hovrättens skäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de omständigheter som åberopas för att prövningstillstånd ska meddelas, när sådant tillstånd krävs och
6. de bevis som åberopas med uppgift om vad som ska styrkas med varje bevis.

Skrivelsen bör vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller klagandens ombud.